

SVELVIK

IDÉINNSPILL FOR SENTRUMSUTVIKLING

SVELVIK

IDÉINNSPILL FOR SENTRUMSUTVIKLING

to be continued...
stadig nye lag i historien om Svelvik

Et steds historier, navn og rykte lever på folkemunne og skaper bevissthet – slik klinekroken i Svelvik er blitt et sted som omtales og vises frem og viderefortelles. Uten identitet og program – noe vi fester oss ved – kan de mest konkrete strukturer bli usynlige – slik branngatene i Svelvik gradvis er forsvunnet i bybildet.

Historiske strukturer kan danne utgangspunkt for nye fortellinger og oppdagelse av alternative rom i en sentrumsutbygging og stedsutvikling

Hold fast ved de gode samtalene som arbeidet med sentrumsplanen satte igang. Et stadig oppdatert og voksende kart over Svelvik kan få frem historiene om stedet og bak navnene som kjennes igjen i dag. Dels ved innsamling slik facebook siden til cafe Bjørge i dag deler bilder og historier om hvilke virksomheter som opp igjennom har holdt hus i de ulike byggene, men også dagsferske hendelser og personlige anekdoter og bilder kan bidra til å fornye kjennskapet til stedet.

En mulighet for beboere og besøkende til å dele sitt Svelvik og en digital rundtur for tilreisende.

STEDSBESKRIVELSE

Stedsbeskrivelse fra «Svelviks historie» fra 1945, av Sigfred L. Eier:

“Fra arilds tid er den fremmede kommet til Svelvik sjøveien. Enten han er kommet fra syd, nord eller øst, har bebyggelsen ut mot havnen og strømmen hilst ham velkommen og har tatt imot ham. Noe storslagent eller mektig inntrykk har hverken husene eller naturen gitt ham, bortsett fra morenen. Men vel har han funnet at Svelvik er en småkoselig og idyllisk plett. Eller rettere to. For morenen deler stedet i to temmelig forskjellige deler. Kommer den fremmede skipsleden ut fra den indre fjorden, vil han i Svelviks nordre del finne en natur og en bebyggelse som overrasker. Med sine nakne knauser og bergskorter, sine små vik og bukter, blankskurte småskjær og sin uregelmessige bebyggelse, sine bakker og smug, vil han uvilkårlig tenke på en eller annen liten Sørlands-idyll. (...) Vi når så ned til Torvet, hvor den såkalte Svelvik-bukta skjærer inn. Og vi befinner oss i selve det gamle Svelvik. Bebyggelsen grupperer seg om bukta, går høyt opp i «Berja», hvor husene ligger malerisk og morsomt strødd omkring, fortsetter opp den bratte nordre Brenna-bakken og videre sydover, hvor en passerer Svelvik Cementvarefabrik, tollvakthuset og sandtaket. Her slutter den nordre bydelen. Det er trangt mellom husene her oppe i nordre Svelvik og gaten er smal og buktet. Men interessant og hyggelig er bydelen fordi det ennå, tross branner og nedrivning, er så mye igjen av den gamle bebyggelsen. Og ser en nøyer etter, vil en finne morsomme detaljer.

Bebyggelsen tar til igjen i sydhellingen av morenen, hvor den strekker seg oppover til toppen av Brenna. Ut mot strømmen ligger husene i rad og rekke. Snekerbekken, som løper ut ved Sundstedet, betegner slutten på det kuperte terrenget vi hittil har sett. Fra nå av er terrenget flatt som et stuegulv mellom strømmen i øst og Tømmeråsen i vest. Langs åsens granitt-rygg går byggen i hele bydelens lengde. Fra sundstedet og et stykke sydover har en Svelviks sentrale del med kommunebygning, bank og kino, post og telegraf og dampskipsbrygge. På bakken ovenfor denne har kirken en dominerende plass, og Kirkegaten slynger seg opp mot åsen. Videre nedover langs Storgaten har en skolen, Prestegaten med prestegården, apoteket, Myhres gate med bedehuset oppunder åsen og Svelvik Gartneris svære frukthage og grønnsaksjorder. Syd for hagen ligger Brenmehls gate, og ut mot strømmen har en Norsk Krøllhårfabriks og Svelvik Papirfabriks bygninger. Vi befinner oss nå nede på Skåna, hvor det er flere smågater som Brinchs gate, Tømmeråsveien, Grensegaten, Skånegaten, Strømsgaten og Strandgaten. Fra Myhres gate og sydover er det omtrent ingen gammel bebyggelse og forholdsvis ny regulering fordi hele bydelen brente i sin tid. (...)

Kommer du utenfra fjorden en sommerdag, gir Svelvik et rolig og vennlig inntrykk. Lunt og intimt ligger den søndre bydelen under Tømmeråsen og Brenna med sin jevne bebyggelse av trehus i lyse farger. Velstelte hager hører omtrent til alle husene, og blomster og trær bidrar til å gi stedet et visst humørfylt preg. Likedan alle de små bryggene med båtene og båthavnen i «Renna». Overalt kan en på nært hold følge med i livet på strømmen og fjorden.»

Eier. Sigfrid L. Svelviks Historie. 1945. s. 10-12

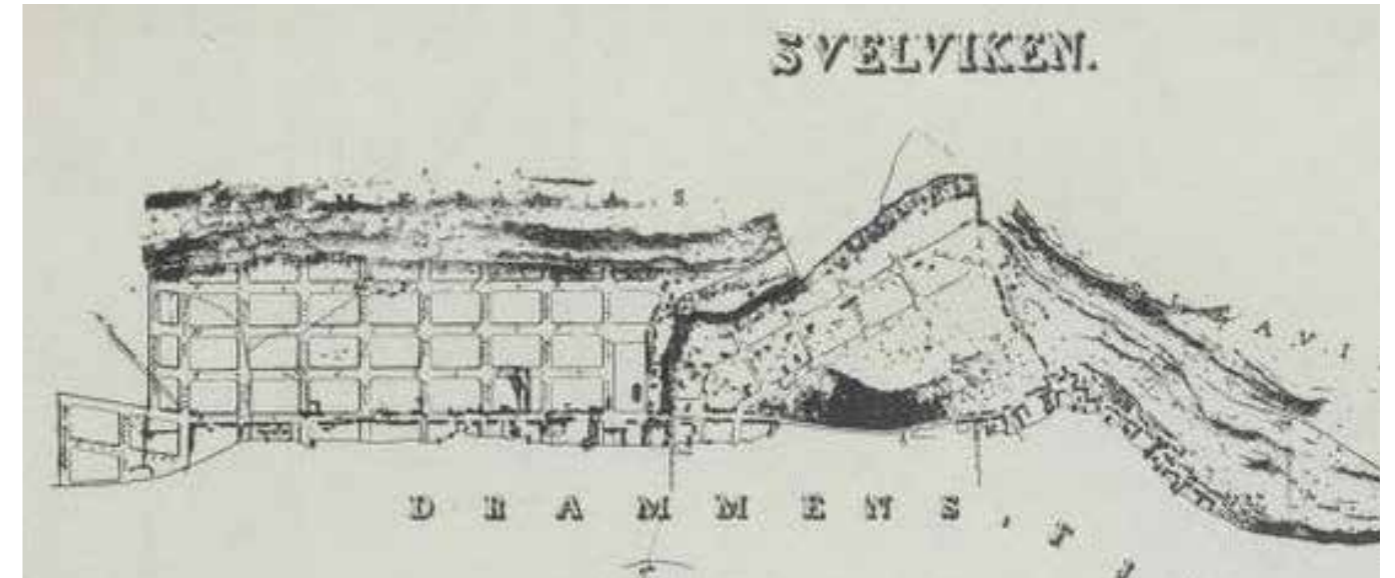

Postkort fra Svelvik
1950-tallet

DET HISTORISKE SENTRUM

Svelvik ble by i 1845, med 1000 innbyggere og status som ladested. Den første reguleringsplanen kom fem år senere, i 1850. Den nordligste delen av byen ble holdt utenfor gatereguleringen «da naturhindringer forbyr ethvert anlegg av kvartaler eller enhver regelmessig inndeling» Svelvikryggen lå som tydelig skille mellom det gamle Svelvik inne i bukta, med sine opprinnelige snirklete gater og det nye sentrum på flaten mot sør. Bebyggelsen opp-over Brenna og Kirkegaten gamle slyngete forløp, forbandt ladestedet ved strømmen med åsene bakenfor. Hovedfunksjoner som fergekai, telegraf, post og kirke ble samlet i krysset mellom Storgaten og Kirkegaten. Etter bybrannen i 1887 hvor en fjerdedel av byen brant ned, kom det krav om branngater, helst treplantede gater og plasser som skulle danne en naturlig hindring for brannens utbredelse i trehusbebyggelsen. I september 1913 brøt det på ny ut en større brann og i gjenoppbyggingen ble blant annet handelsgården bygget i mur. Storgaten, Kirkegaten og branngatene inngår alle som viktige historiske elementer i forståelsen av Svelvik som by med et urbant grid og struktur

Svelvik gamle sentrum er registrert som NB!-område. Riksantikvarens liste over bymiljøer i Norge som har nasjonal kulturhistorisk verneinteresse.

Svelviks første reguleringsplan fra 1850.

“Lunt og intimt ligger den søndre bydelen under Tømmeråsen og Brenna med sin jevne bebyggelse av trehus i lyse farger.”

“Velstelte hager hører omtrent til alle husene, og blomster og trær bidrar til å gi stedet et visst humørfylt preg.”

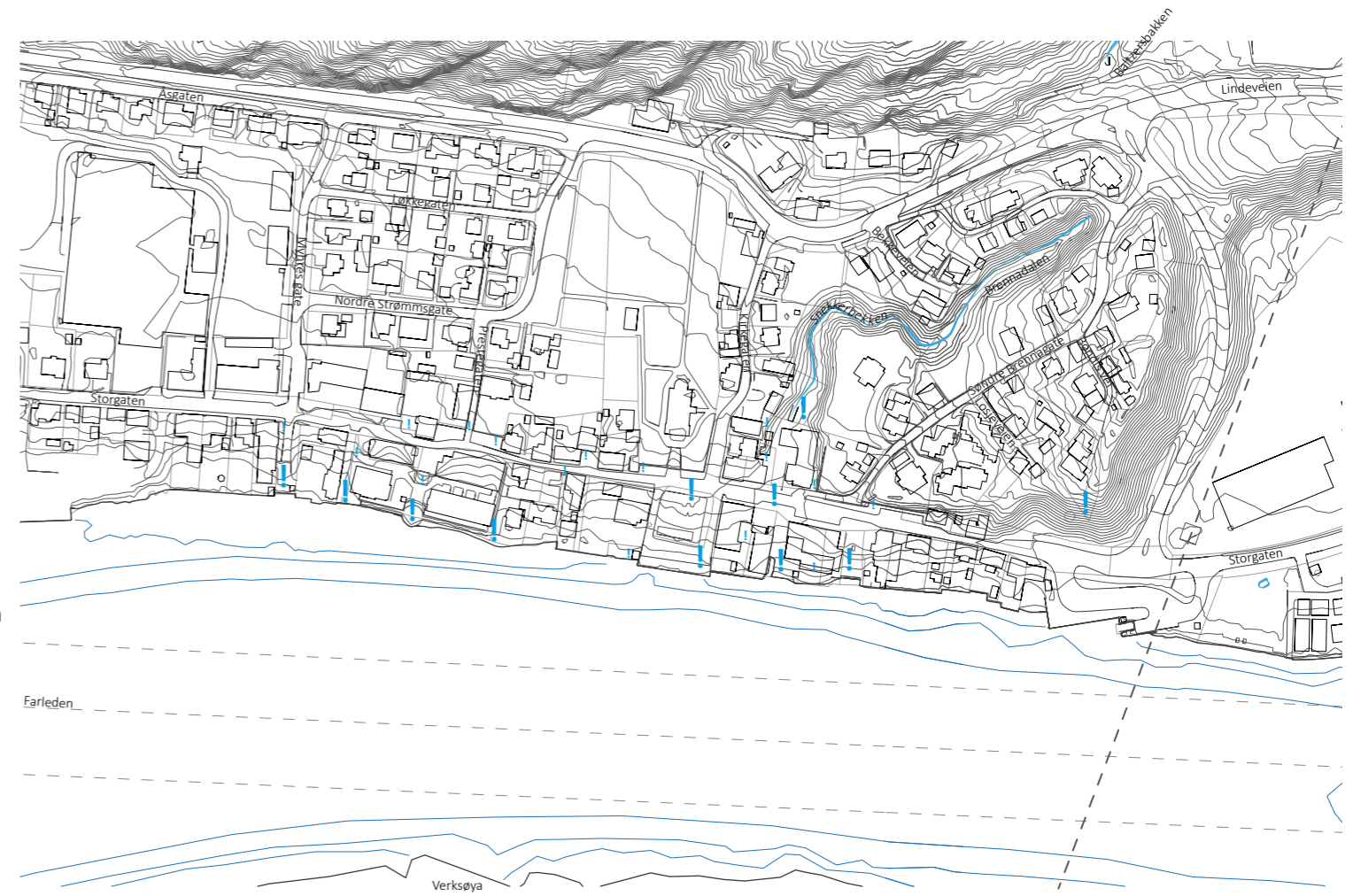

“Likedan alle de små bryggene med båtene og båthavnen i «Renna». Overalt kan en på nært hold følge med i livet på strømmen og fjorden.”

SETT ORD PÅ SVELVIK

GAMLE OG NYE HISTORIER

- Gi gatene og plassene en identitet – en fortelling – som innbyggere og tilreisende kan få et forhold til, bli nysgjerrige på – og videreformidle.
- Tidevannsstrømmen gjennom Svelvikssundet er viktig både historisk og nåtidig, som næringsvei, symbol og attraksjon. Svelvik kan fremstå som en stille sørlandsidyll, med sine hvite trehus og blomster over stakittgjerdene – men stedet har en energisk gründerhistorie – en kreativ igangsettevilje og tiltakskraft som også fremover bør sette sitt preg på sentrum.
- Særskilt oppmerksomhet kan gis til branngatene ved å programmere dem med ulike tema fra Svelviks historie **Fergeleiet**: den viktige forbindelsen på tvers / **Skipsfrakten**: havnen, varene, kontakt til verden / **Kvinnehistorie**, tilbake med eneansvar, på utkikk, med skip på slep / **Istids-ryggen**: den dype historien, stadig i forandring, miljø, eksport, fremtid / **Trehusene**: beboerne, bybrannene, branngatene / **Strømmen**: farlig, kraftig, rik på muligheter / **Farleden**: moderne frakteskip, navigasjon i strømmen
- Temporære installasjoner/aktiviteter som kan synliggjøre og skape bevissthet om sentrums gater og rom – nye fortellinger
- Gate- og landskapskunst – inviter til å sette nytt blikk på sentrum – rom for oppdagelsesferd etter små og store intervensjoner
- Gi initiativ anerkjennelse: Etter bybrannen i 1887 ble det oppnevnt en «**Midlertidig Stadskon-duktør**» for å lede gjenoppbyggingsarbeidet og komme med forbedringer – gjenopprett denne stillingen – som et ettårig mandat - en sum penger å rutte med og anerkjennelsen av at fellesskapsinnsats og initiativ er avgjørende for et levende bysentrum

Overraskende kontraster synliggjør hverdagsomgivelsene våre

Temporære installasjoner kan fortelle en historie og gi oppmerksomhet til usette plasser. Her "hysly" av Jan de Gier og Vigdis Haugtrø

Kreativ gatekunst i små detaljer inviterer til oppdagelsesferd

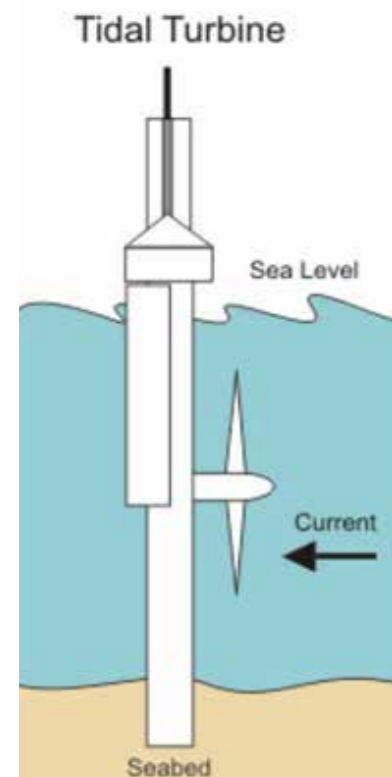
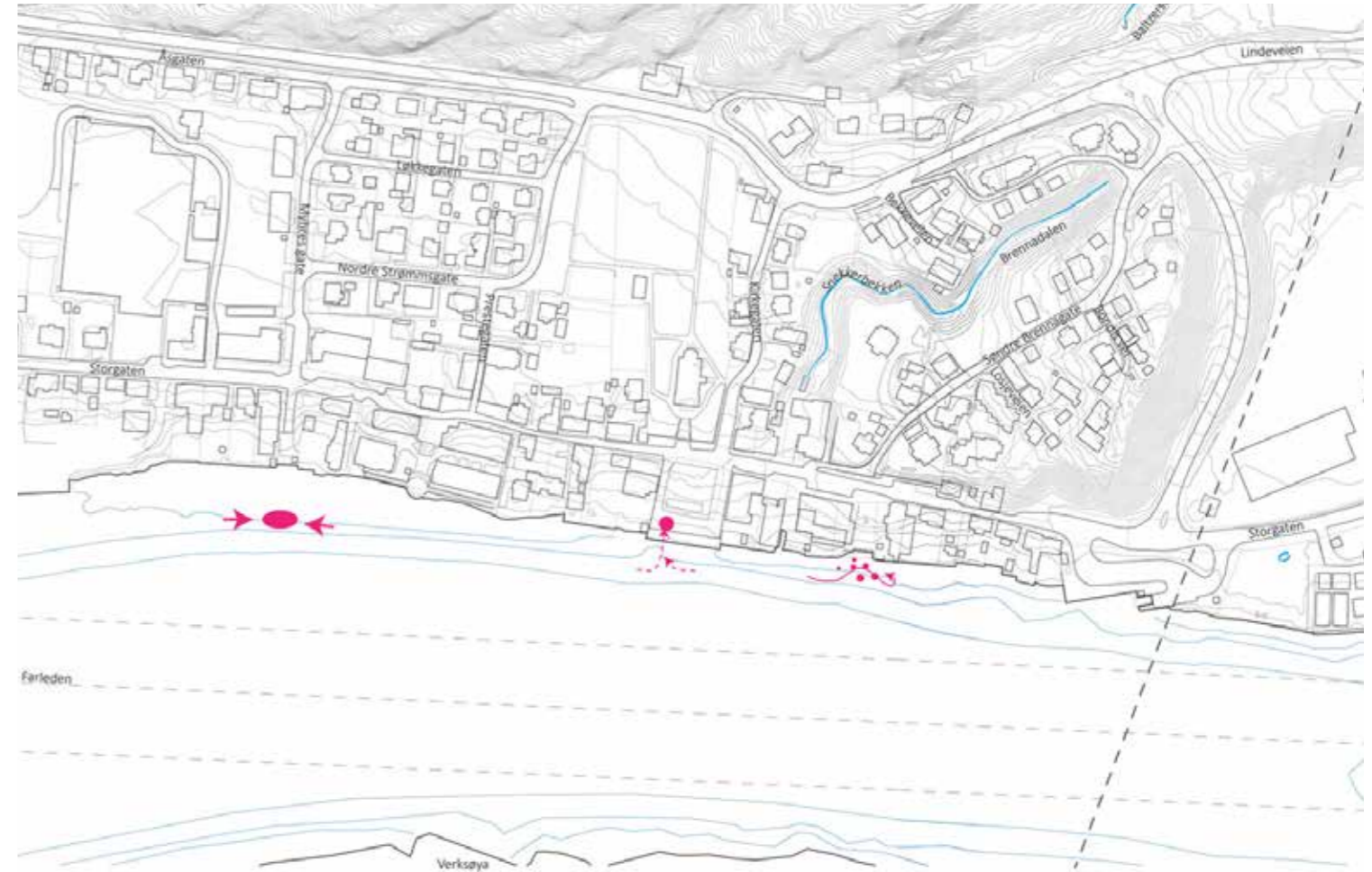

Er det rom for guerillagartnere i Svelvik?

SETT STRØM PÅ SVELVIK

BESKRIVE OG UTNYTTE STRØMMEN

- Installasjoner i vannet og installasjoner som trekker vannet opp på land
- Svelvikstrømmens styrke er livsfarlig og rå. Dens energi bør kunne benyttes på flere vis og skape attraksjoner og verdier for sentrum.
- Tidevannskraft: plasser turbiner i strømmen og ta ut egenprodusert elektrisitet. Få med Enova på laget og gjør Svelvik sentrum til et bæredyktig kraftsentrum (gatebelysning, El-bil ladestasjoner, ladekiosk for mobilbatteri)
- Synliggjør strømmen: hydrokinetiske skulpturer i vannet som drives av strømningene og kontinuerlig endrer seg etter vannets retning og fart
- Led strømhvirvlene opp på land: bruk tidevannskraften til å lede vann opp i basseng på land – hvor det kan avleses hvor sterk strømmen er og om den er på vei inn eller ut – en tidevanns-klokke

Sett strømmen i arbeid

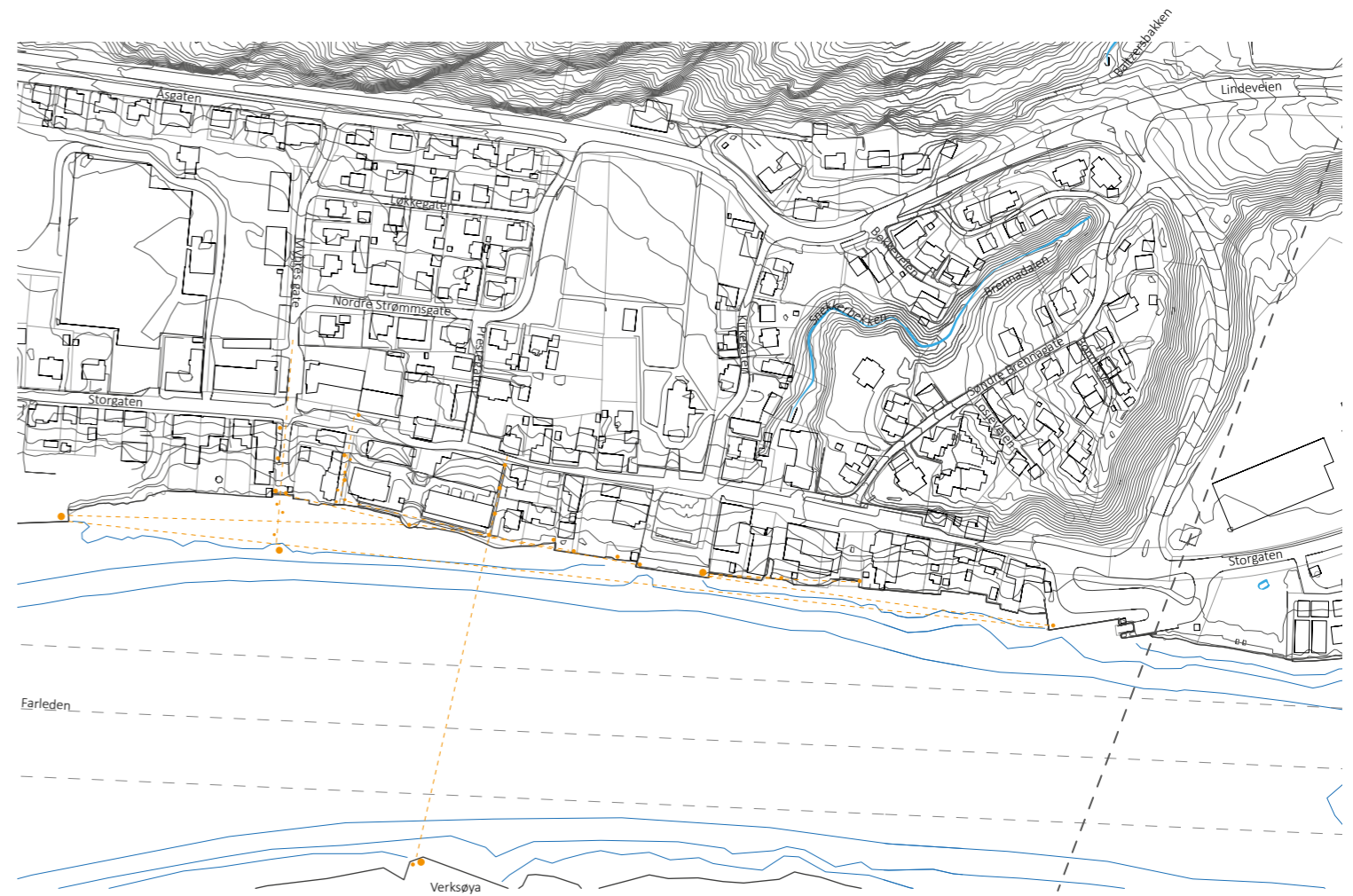
Kinetiske vindskulpturer av Lyman Whitaker

Utforske mulighetene til å benytte vannets kraft til å presse vann opp på land og tilgjengelig gjennom aktive installasjoner. Attraksjoner i seg selv

SETT LYS PÅ SVELVIK

- Lysende lanterner langs kaikanter og plasser danner fasade ut mot strømmen
- Det smale sundet trekker sjøfarende helt inn i sentrum, store lasteskip ruver over hustakene og lystseilere passerer få meter fra land. Svelvikssundet er porten til kysten og havet og inngangen til havnene innenfor. En fantastisk reklameplass som bør utnyttes
- Lanterner (tidevannsdreven elektrisitet) i ulike størrelser og utforminger plasseres for enden av hver branngate og forteller om den tverrgående bystruktur – både for reisende til vanns og for dem som trekkes ned til vannet og kan se lyset fra neste branngate
- Belysning kan trekkes opp i noen av gatene for å skape dybde og visuell forbindelse mellom farleden i strømmen og Storgata innenfor.
- Enkelte lanterner på Verksøya formidler det smale sundet og fortsetter forbindelsen på tvers mens enkelte lyspunkter nede i vannet forsterker opplevelsen av strømmen og vannets bevegelse gjennom hele døgnet.

Eksempler på belysningspunkter fra Helsingør havn og Kerteminde havn

Lyktens form kan bidra til å skape gjenkjennelighet og sammenheng både når det er lyst og mørkt

Byen Lijiang i Yunnanprovinsen i Kina har gjort lantenene til sin merkevare og hovedattraksjon

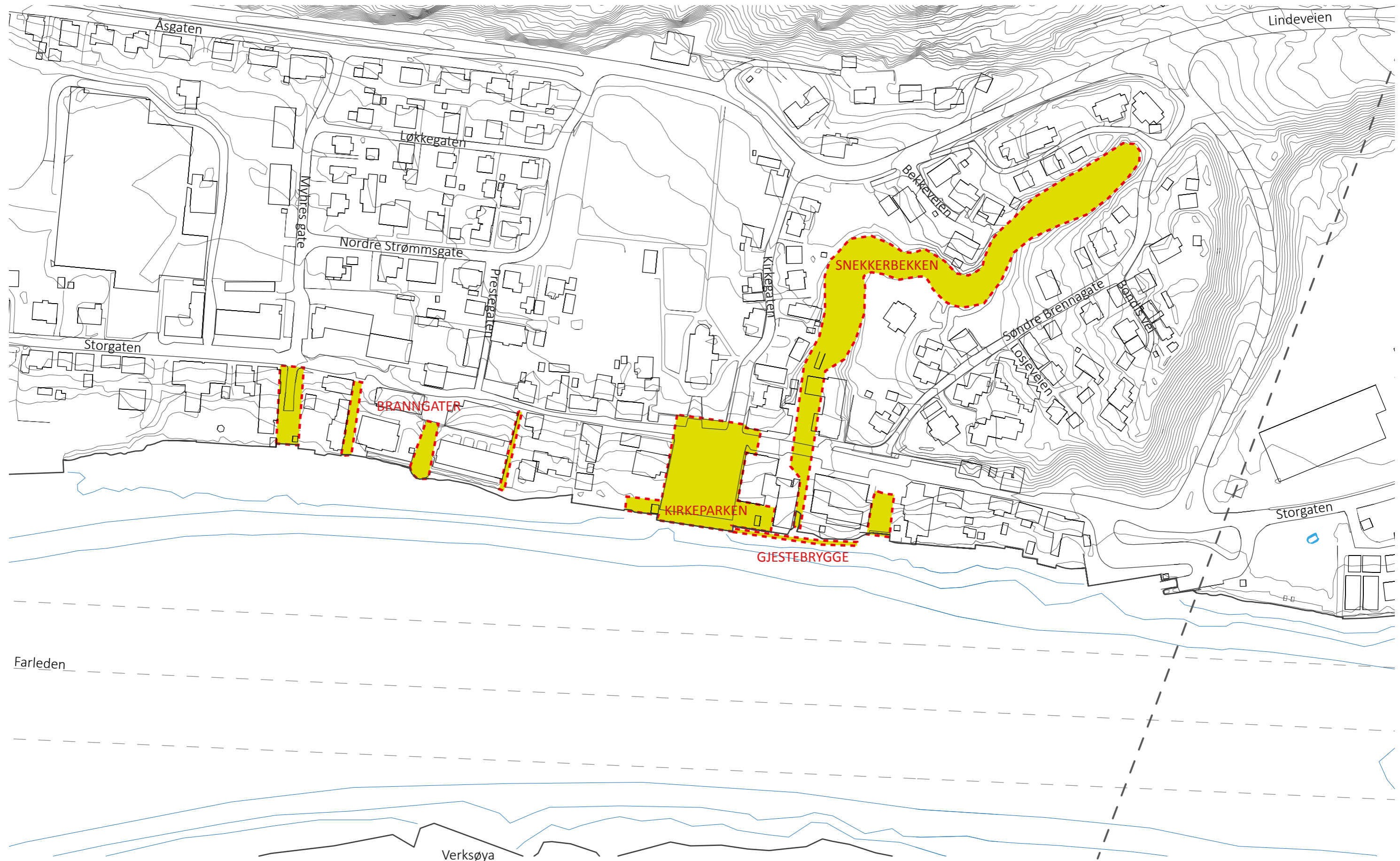
STEDSSPESIFIKKE INNSPILL

KIRKEPARKEN

BRANNGATER

SNEKKERBEKKEN

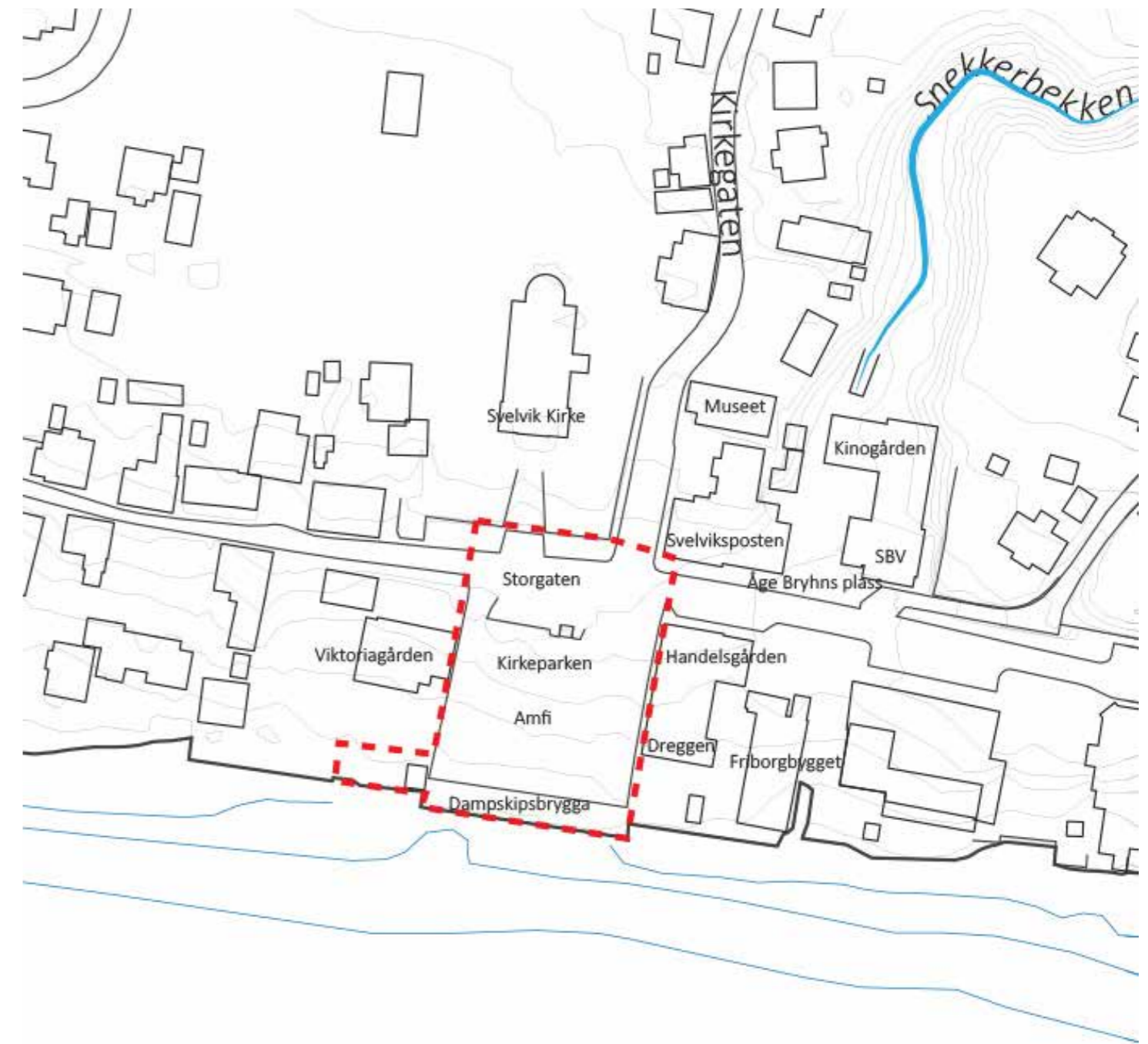
GJESTEBRYGGE

KIRKEPARKEN

Kirkeparken er Svelviks sentrale samlingspunkt og åstedet for de store feiringer – her er 17 mai, her er julemarked og Svelvikdagene og amfiet fylles hvert år til Svelvikspelet. Parken skal ivareta en variasjon av funksjoner og inngangspunkt for skissearbeidet har vært å se på hvordan vi kan bidra med ideer som også ivaretar parkens mer uformelle posisjon som samlingssted og værested også i hverdagsituasjoner.

- Plassen er 2200m² medregnet dagens kjøre og bryggeareal. I tillegg kommer 160 m² langs bryggekannten sør for plassen. Høydeforskjellen er ca 5 meter mellom Storgaten og bryggekannten. Dette fordelt over 50 m resulterer i et gjennomsnittlig stigningsforhold øst-vest på 1:10.
- Bakre del av parken avgrenses av et muranlegg i stil med kirkegårdsmuren og benyttes til beplantning, flaggstenger og avstigning for buss. I forkant av dette er (rester) av en belegning i bruddskifer med benker langs muren.
- Den sentrale plenen ligger litt som en øy, omringet av kjøreveiert og parkering på alle kanter. Tilgangen er begrenset ved at plenen er bygget opp ut mot trappeamfiet, med gradvis høyere kanter på to sider ut mot de skrånende gatene. Plenen er ujevn og mulig dårlig drenert pga komprimerte fyllmasser
- Et amfi av 5 rader grovhugget granitt er plassert ned mot brygga. Amfiet virker dominerende på plassen og danner visuelt en barriere sett fra strømmen. Amfiets størrelse og karakter er av lite urban karakter og kan vurderes som noe voldsom for bysentrums skala. Det røffe uttrykket på dampskipskaia mister sin styrke i forhold.
- Langs Dreggen er det utformet små platåer som tar høyde for å kunne plassere bord til uteservering. Denne solsiden av plassen blir begrenset av parkering og kjørevei og blir liggende “bak” murepbyggingen av trappetribunen.
- De ulike delene av parken er fragmentert og overgangene lite tilgjengelige og lesbare. Hver del blir stående for seg selv og bidrar ikke til et funksjonelt hele.

OMGIVELSER

Park eller bytorg? En utvikling av Kirkeparken må sees i samspill med de øvrige plasser, bruk og behov i sentrums-kjernen. Dens utforming må stå i relasjon til omkringliggende strukturer, spesielt handelsgårdens fasade og Storgaten og Dampskipsbryggas nivåer. Den tidligere kinogården og Svelvik bys vel er sammen med Friberg-bygget (Storgata 55) tiltenkt publikumsrettede kommunale funksjoner. En tilrettelegging for bibliotek, servicetorg og andre tjenester vil bidra til økt bruk av sentrum og kreve synlighet og funksjonalitet i bybildet. Intime byrom mellom handelsgården og Friberg-bygget bør sees i forlengelse av parken og i sammenheng med plassrom mot kinogården.

Museet og forplassen kanter den gamle Kirkeveiens opprinnelige trase. Denne plassen bør inngå i et utvidet plassbegrep og bidrar til et fleksibelt sentrum, med plass til større og mindre ansamlinger

Svelvik kirke ble oppført i 1859 på tomten etter en tidligere middelalderkirke. Den er en langkirke og bygget i mur. Kirken kneiser over sentrum, med fasade ut mot sundet. Kirkens plassering ligger i dag svakt vinklet i forhold til bryggekant og gater. En ca 2,5m høy granittsteinsmur og monumental trapp tar opp høydeforskjell mellom grøntan-legg foran kirken og Storgaten.

- Ivareta og styrke kirken som landemerke fra strømmen
- Underbygge kirkens høyreiste positur
- Gjenopprette kirkens aksiale posisjon i forhold til byveven

Handelsgården har butikklokale på hjørnet mot Storgaten, et solstudio med trapp opp langs fasaden og vertshuset Dreggen i nedre hjørne, med inngang fra gavlen. Solrik side mot sør er trappet opp langs veien for å innpasse ute-servering. Mot øst og strømmen er det bygget opp en uteservering og gjestebrygge.

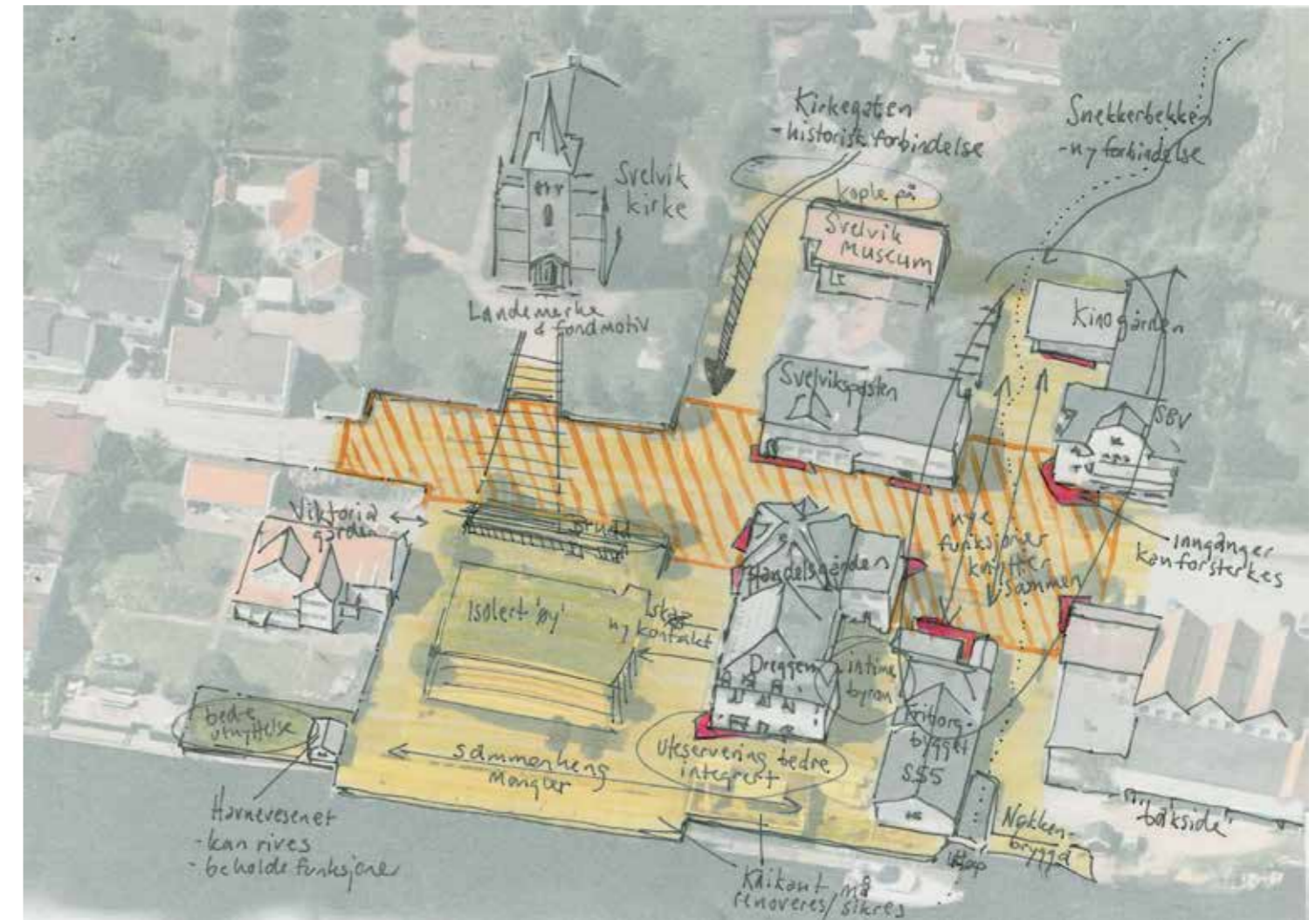
- Strekke kirkeparken frem til bygget og utvide uteservering
- Vurdere dagens uteservering til andre formål

Viktoriagården er tidligere pensjonat, skobutikk og kiosk, nå privat bolig.

- Innkjørsel ut mot kirkeparken i sørvestre hjørne må ivaretas

Havnevesenets bygg er et lite lagerlokale med oppkobling til strøm og med et bak-areal som kan tas i bruk

- Bygget kan fjernes men infrastrukturen må ivaretas

Svelvik Kirke

Handelsgården og vertshuset Dreggen

Havnevesenets lagerbygg

Byrom med muligheter

ØNSKER

- Et samlende bytorg
- Et værested- attraktive oppholdsmuligheter
- En tydelig kontakt til strømmen
- Utforming som spiller på lag med kirken
- Tilknyttet gjestebrygger

KRAV

- Tilgang til infrastruktur – strøm, vann, toalett
- Bedret tilgjengelighet – universell utforming
- Innkjørsel til Viktoriagården ivaretas
- Tilgang med kjøretøy til brygge og Dreggen ivaretas

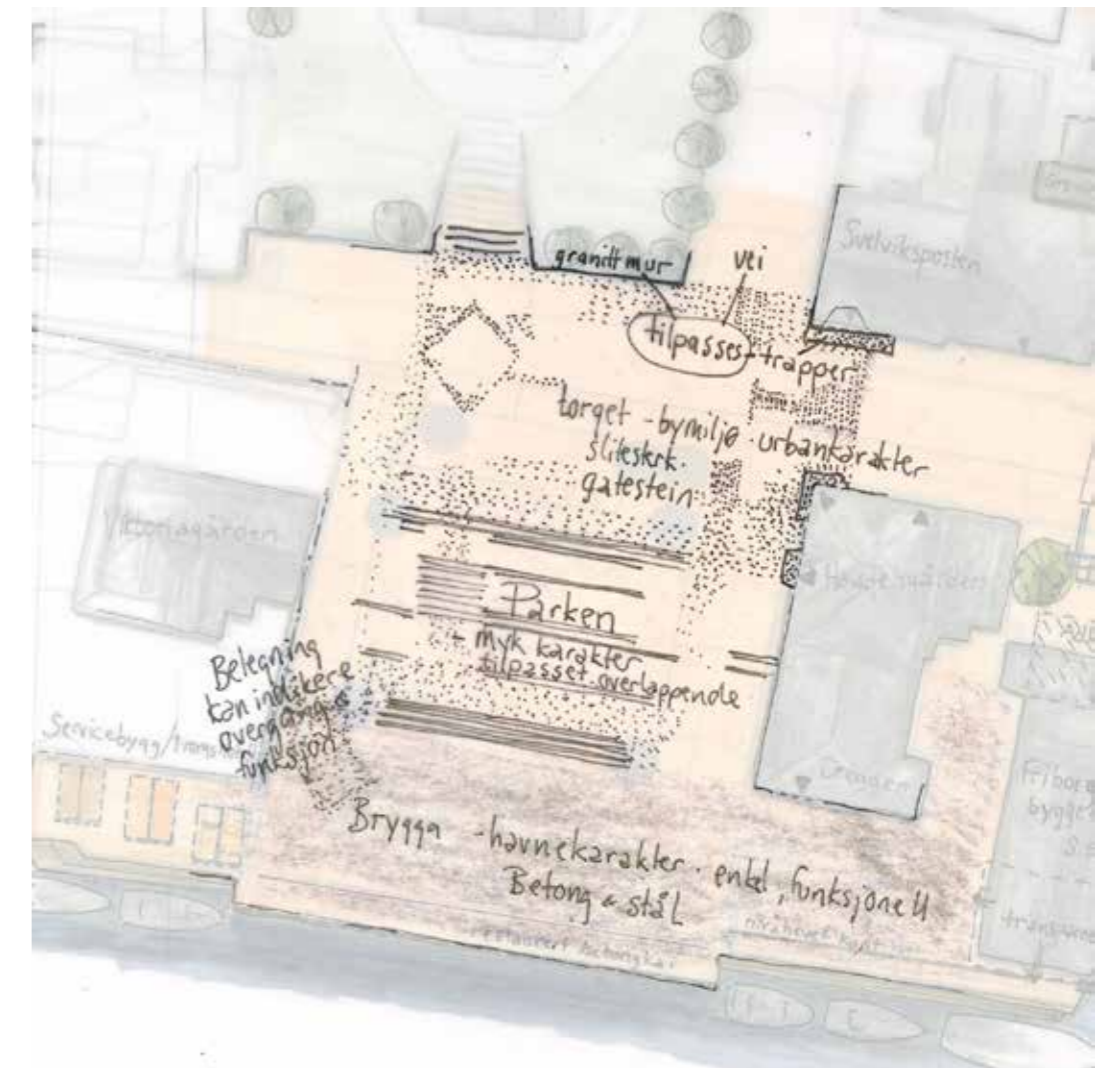
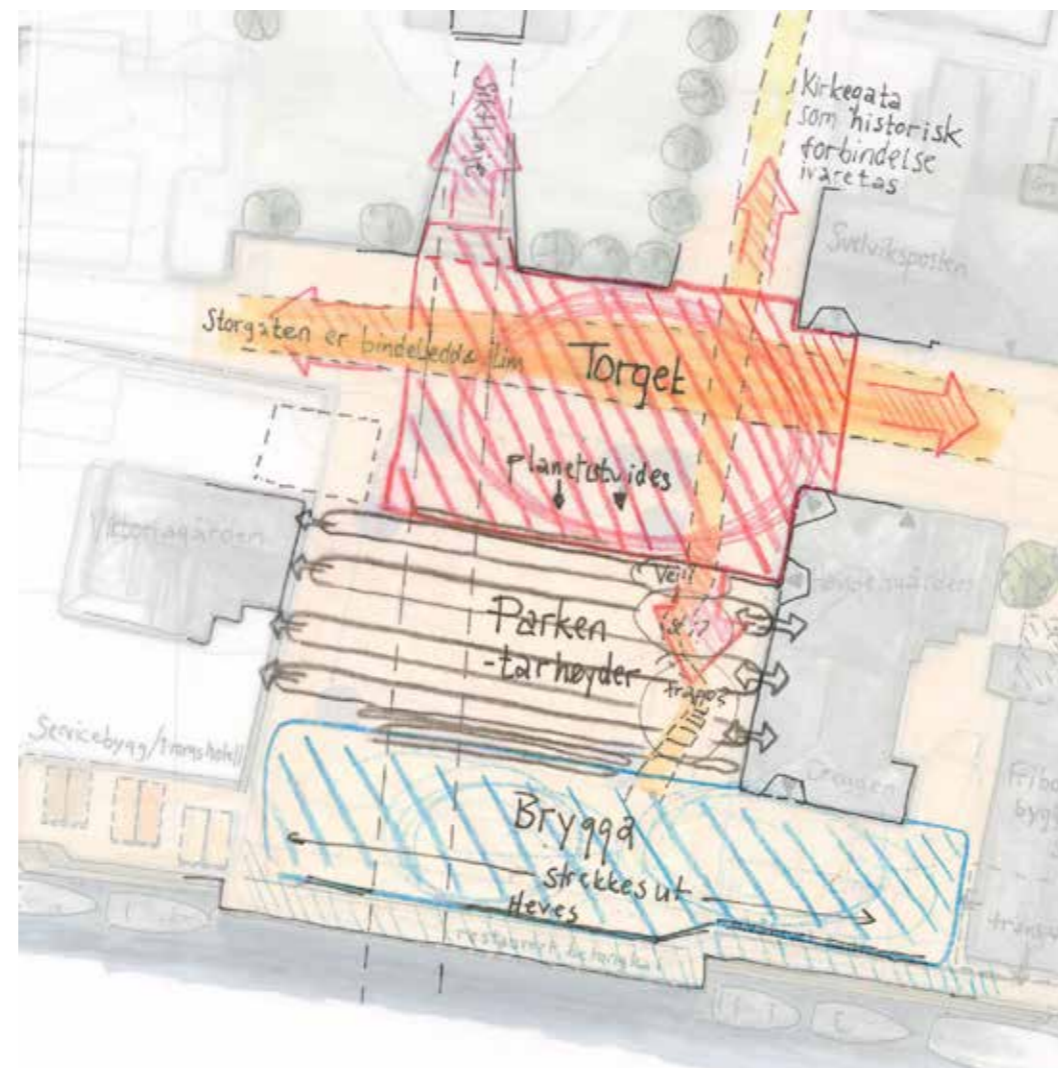
Plass til mange

Rom for den enkelte

OG MULIGHETER

- En tydelig programmering av plassen gir mulighet for en fleksibel tredeling av dagens areal.
- Et Torg- der Storgata som sentralt plassrom gjør det mulig å la aktiviteter ta opp plass i alle retninger etter behov mens eksisterende og planlagte publikumsrettede funksjoner kan vokse ut på gateplan og derved veve bykjernen tettere sammen
- En Park – som bringer inn frodighet og myke flater samtidig som høydeforskjeller kan takles
- En Brygge – som strekker seg ut i begge sider i en sammenhengende flate, med plass for uteservering, adkomst fra gjestebrygger og større arrangement i kombinasjon med amfi og bakenforliggende park.

UTFORDRINGER

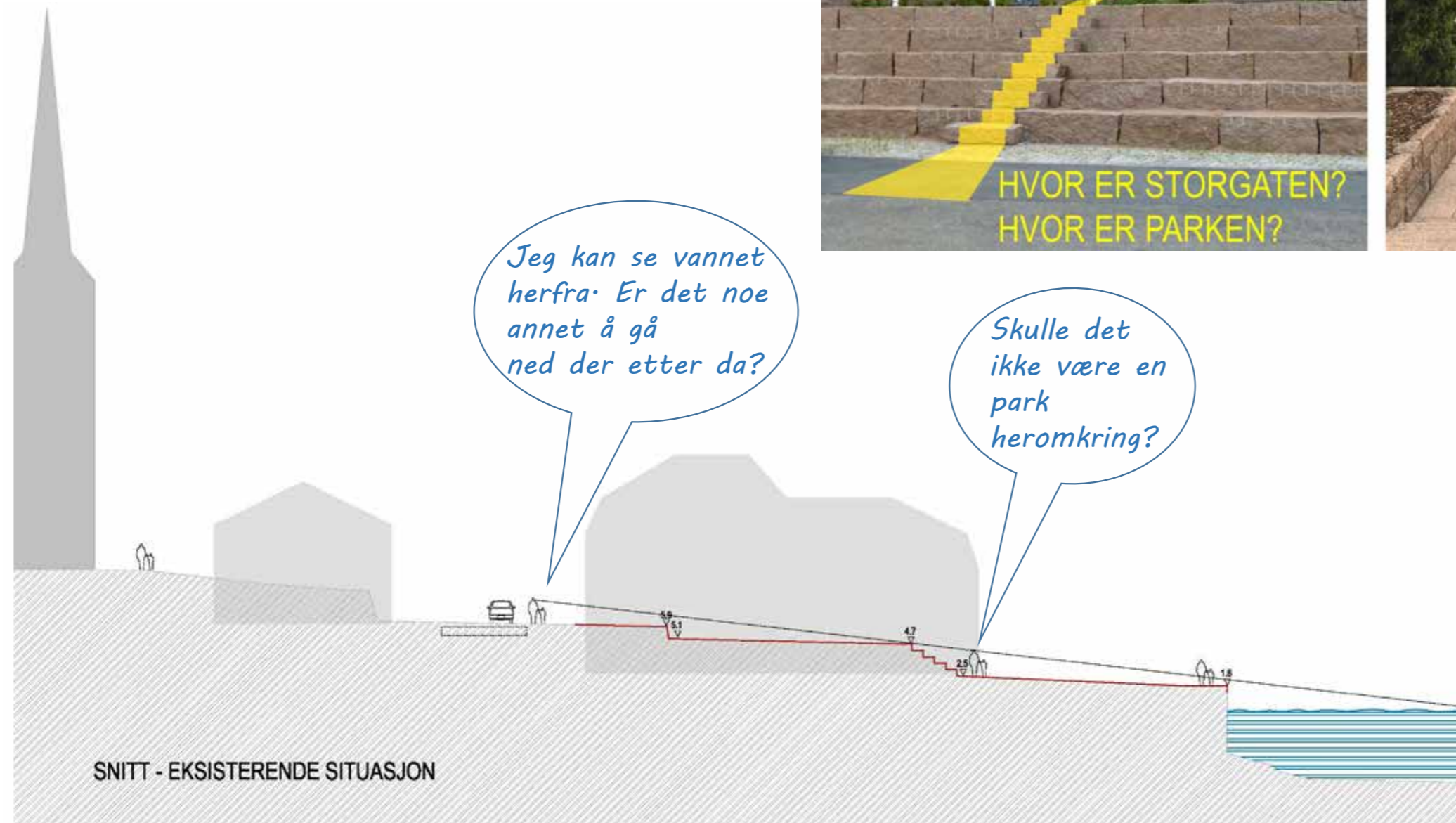
En av de viktigste utfordringene med Kirkeparken er høydeforskjellen fra Storgaten ned til brygga. Fem meter høydeforskjell bidrar til bratte forhold. Det gjør opphold mindre behagelig.

Høydene er i dag dels tatt opp i en mur på nedsiden av Storgaten: her er det beplantning, flaggstenger og avstigning for buss.

Det er ingen naturlig forbindelse fra gaten og ned i parken, og den blir isolert fra hverdagens bruk av sentrum.

Ned mot brygga er det amfiet i granitt som tar høydene. De grove granittblokkene virker dominerende på plassen og danner visuelt en barriere sett fra strømmen.

Disse to kantene – muren og amfiet – bidrar sammen til at vi ikke kan se fra Storgaten til brygga, ikke engang fra kirketrappa aner vi at det ligger noe der nede. Plassrommet blir oppdelt og dårlig utnyttet når det ikke foregår konkrete aktiviteter. Folk trekker folk, men hvis vi ikke kan se noen - Hvorfor skal vi da legge turen ned? Synlighet er avgjørende for å inkludere parken og brygga i et besøk i Svelvik

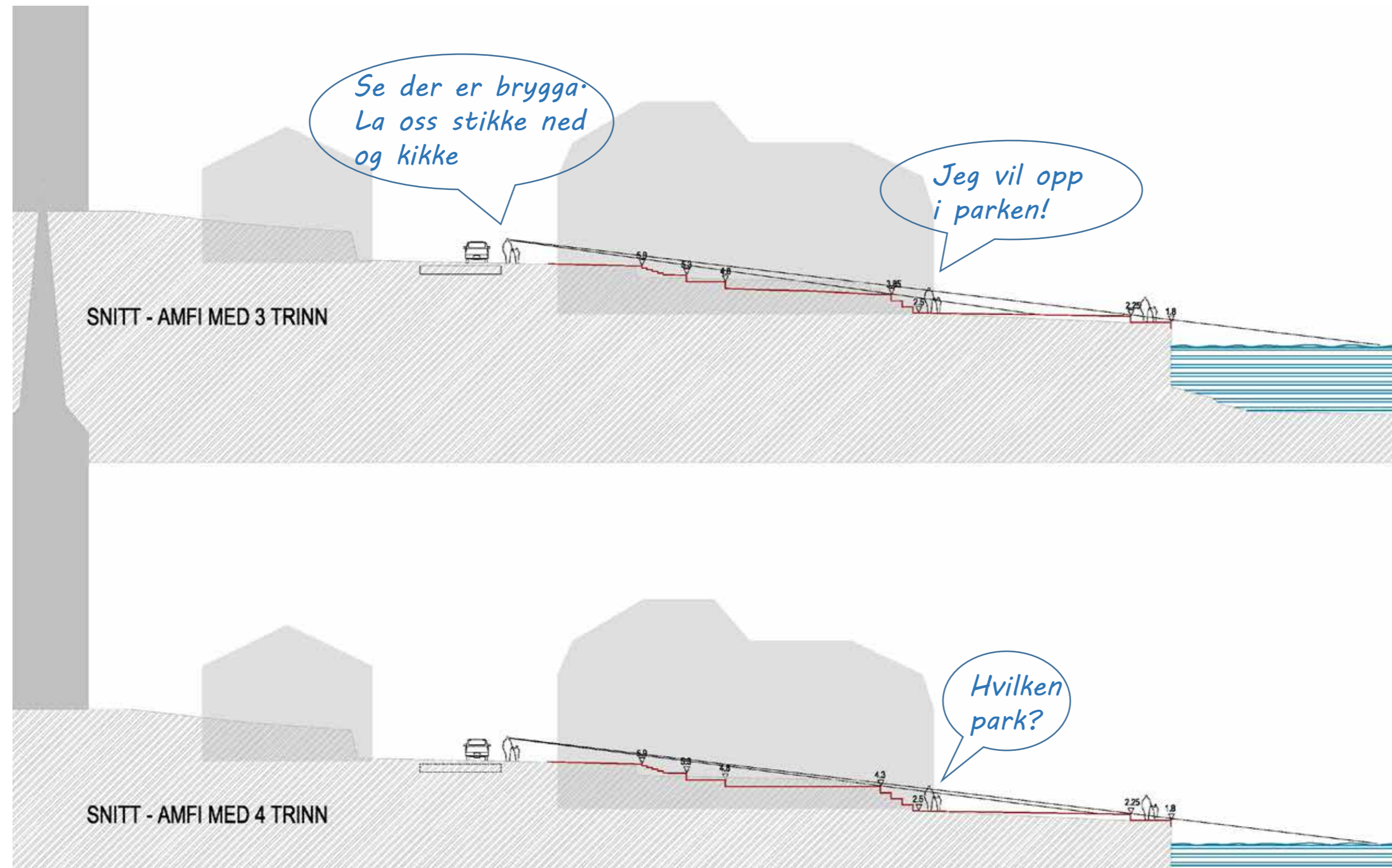

Dagens situasjon: tre nivå, det øvre strekker seg på tvers av Storgaten og avgrenses av et felt med gress og en lite tilgjengelig støttemur, den neste nivået har et hellelagt felt og et oppfylt, hevet gressparti som avgrenses av granitt-tribunens bakkant. Tribunen har fem avsatsar hver på ca. 45cm. Det tredje nivå skrår svakt med jevn helling fra nedre granittkant ut til bryggekannten. Tribunens bakre høyde og bratte helning bryter den visuelle forbindelsen mellom Storgaten og brygga. Høydeforskjellen mellom jevnt terrengfall og max oppbygging er omkring 2 meter og blokkerer forbindelsen på tvers av plassen.

SYNLIGHET STYRKER FORBINDELSEN OG ØKER BRUKEN

Avsatsene fordeles jevnere og mer i henhold til faktisk terren. Fortsatt beholdes tre nivå, det øvre (torget) utvides frem til kant av mur og neste nivå (parken) blir tilgjengelig via trapper. Dette nivået senkes ved at granitt-tribunens øvre avsats trekkes bakover og blir del av forrige nivåtrapp. Siktforbindelsen mellom Storgaten og brygga gjenopprettes. Vegetasjonselementer kan bidra til enkelte mer skjermede områder, uten at sikten sperres.

Fordel: Parkens sentrale del forholder seg til sidearealene, visuell forbindelse gjenopprettes, flater ivaretar ulike behov, trapper fremfor kanter og murer ivaretar tilgjengelighet. Tribunen får færre permanente plasser i høyden, men kan i stedet utvides i bredden. Et felt i bakkant kan få fastbelegg som sikrer et bedre grunnlag for oppbygging av midlertidig tribune ved behov.

BRUKERVENNLIGHET

Det viktigste fokuset er brukervennlighet,

Det er ulike meninger om hvorvidt hele parken skal få belegning, eller om det grønne skal bevares. Vi foreslår å beholde et grønt preg, men intensivere det – ved å få mer variasjon i vegetasjon – en plen kan være like monoton som asfalt - busker og trær gir rom og farger, årstidsvariasjon og attraktivitet. Benker og oppholdsplasser i det grønne.

Tribunen kan bli mer brukervennlig og attraktiv som oppholdssted

- Bakerste to høyder bør trekkes bakover mens et øvre plan med belegning kan danne fast grunn for midlertidige tribuneløsninger.
- Vi har foreslått en senkning fra fem til tre trinn – slik kan man se over til neste nivå – noe som inviterer til å passere. Hvis vi skal få til en forbindelse mellom parken bak og brygga foran så må tribuene være bekvem å gå i. Når neste plan ligger over øyehøyde virker trappen tung å gå og lite innbydende.
- Vi foreslå at sidene bør fortsettes i vinkel bakover i granitt for bedre utnyttelse. Dagens løsning gir hardtrampet restareal.
- Gangfeltene mellom hvert granittrinn er i dag i grus – hvis dette legges i smågatesten, så blir de brukelige oppholdsflater - Med puter og pledd blir dette fine sommerelementer – en trappelounge langs strømmen
- Blokkene kan skjæres til for en mer nøyaktig oppbygging og for større variasjon i høyder og opptrinn og overflatebearbeiding som prikkhugging eller flammig gir variert taktilitet til trinn og flater og vil øke brukervennligheten

IDESKISSE KIRKEPARKEN

Konsept - Stien. Tydelig inndeling Torget – parken – amfi - brygga

TORGET

Det historiske krysset mellom kirkegaten og storgaten defineres som Torget. Torget strekker seg på tvers av storgaten, fra kirketrappen og frem til handelsgården. Som flate benyttes dette til større arrangementer. Kirketrappen har funksjon som scene og talerstol, Storgaten med sin utvidede bredde har funksjon som plassgulv og markeds plass. Avhengig av publikumtilstrømming utvides torget enkelt i storgatens lengde og ytterligere aktiviteter kan knytte seg på langs kirkegaten opp til museums plassen – og ned til brygga.

- Torget er en hard flate, men enkelte trær bidrar til å skape romlighet hvor plassen er som bredest.
- Innganger til torget – Svelviksposten og handelsgården inngår i torget – og slik plasseres byggene «på torgflaten»

PARKEN

Parken opprettholdes som en grønn flate og med ytterligere vegetasjon – som en grønn oase i Svelvik sentrum. Trappetrinn og sittekanter skaper nær forbindelse fra torget og flytende overganger mellom forbindelser langs Handelsgården og Viktoriagården sikrer tilgjengelighet for variert bruk av parken.

- Elementer fra eksisterende park, slik som skiferheller og statue, får ny plassering i parkrommet.
- Et godt grunnarbeid med drenering og jordbearbeiding sikrer gode vekstforhold og en robust bruksflate.
- Kanter mot fast belegning er viktige for å ta økt belastning og slitasje i overgangssoner.

AMFIET

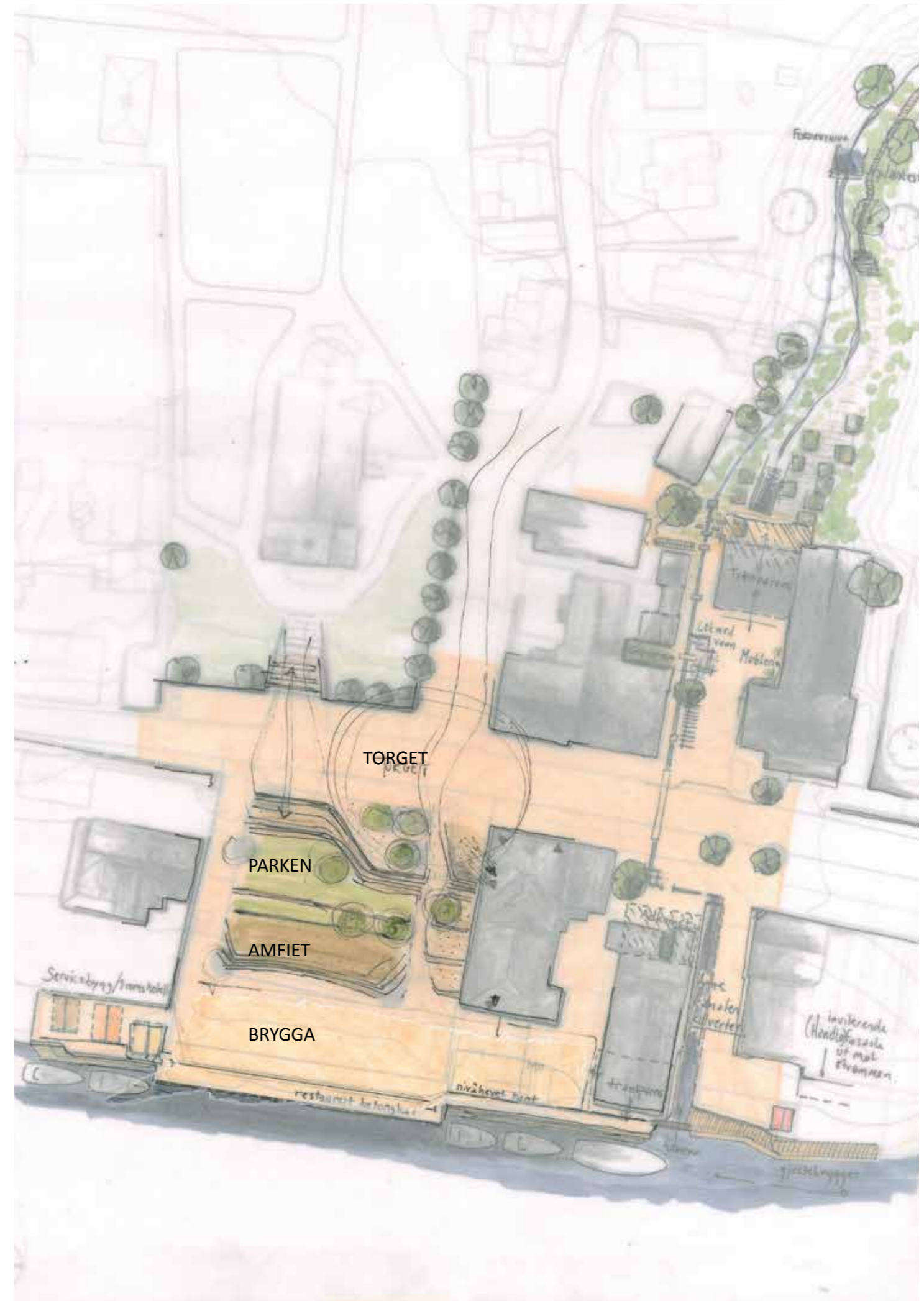
Amfiet danner overgang mellom parken og brygga. Med utgangspunkt i den eksisterende oppbyggingen men senket til tre avsatter for å gjenopprette visuell kontakt mellom Torget og Brygga.

- For å skape bedre forbindelse til siden fortsettes hvert av de tre trinn tilbake langs kanten. Slik blir det mulig å bruke tribunen som sittekanter mot Dreggen og det blir trinnløs tilkomst på hvert nivå fra bakke.
- Grusgangene mellom trinnene foreslås erstattet med smågatestein/mosaikkstein-belegning for å gjøre dem brukelige som oppholdsflater. Med puter og pledd blir dette fine sommer-elementer – en trappelounge langs strømmen
- I bakkant av øverste trinn legges det dessuten et felt med smågatestein for å skape god overgang mellom tribune og bakenforliggende gressflate.
- Innfelte fundament i plenen danner fast grunn for temporær tribuneoppbygging ved behov.

BRYGGA

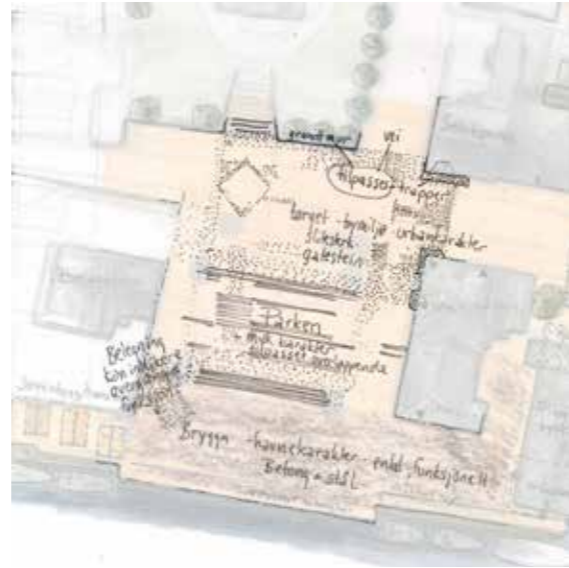
Brygga opparbeides som en helhetlig flate fra Dreggen langs hele kaikanten og inkludert arealet omkring havnevesenets bygg. En tydelig (synlig og taktilt) markert kant trukket inn langs kaien gjør det mulig å ta opp høyde for å utjevne helningen fra høyde utgang Dreggen til kaifront. Slik kan uteservering plasseres trinnløst på flaten og utvides mot parken.

- Høydeforskjellen tas opp i et trinn som kan fungere som sittekanter og samtidig utgjør øverste nivå i en nedtrapping mot gjestebrygger på to sider av opprinnelig Dampskipsbrygge – utenfor dreggen og utenfor havnevesenets bygg.
- En restaurering av Dampskipsbrygga for å stanse utskylling av masse i bakkant, bør gjøres i sammenheng med bryggas utforming og samtidig legges til rette for fremtidig bruk av brygga som hurtigbåt/taxibåt-kai.
- Havnevesenets bygg kan oppgraderes til kystledhytte – et ettroms-hotell med vindu mot strømmen. I sammenheng med dette kan det integreres toalett og infrastrukturfasiliteter til bruk ved større arrangementer på brygga og tilknyttet gjestehavnen. Arealet i bakkant kan få plass til ytterligere ett eller to små ettromshotell og være en attraksjon for tilreisende og forbipasserende både til lands og til vanns.

BELEGNING

- Materialitet gjenspeiler bruk og omgivelser
- Bymiljø med smågatesten på torget
- Havnekarakter med funksjonell stål og betong på brygga

VEGETASJON

- Vegetasjon benyttes for å skaper rom og variasjon
- Underbygger siktlinjer og skaper gløtt og retninger

MØBLERING

- Mulighet for fleksible og skiftende elementer
- Samt utvikling av mer permanente elementer som understøtter temporære aktiviteter

ILLUSTRASJONSPLAN 1:500

NYE BYROM OG AKTIVITETER I NÆR TILKNYTNING TIL TORGET, PARKEN OG BRYGGA

Bakgårdsfest på Dreggen? Nattkino?

Kystledhytte eller ett-roms hotell med utsikt på brygga?

Serviceorg og gårdsplass ved Kinogården?

BRANNGATENE

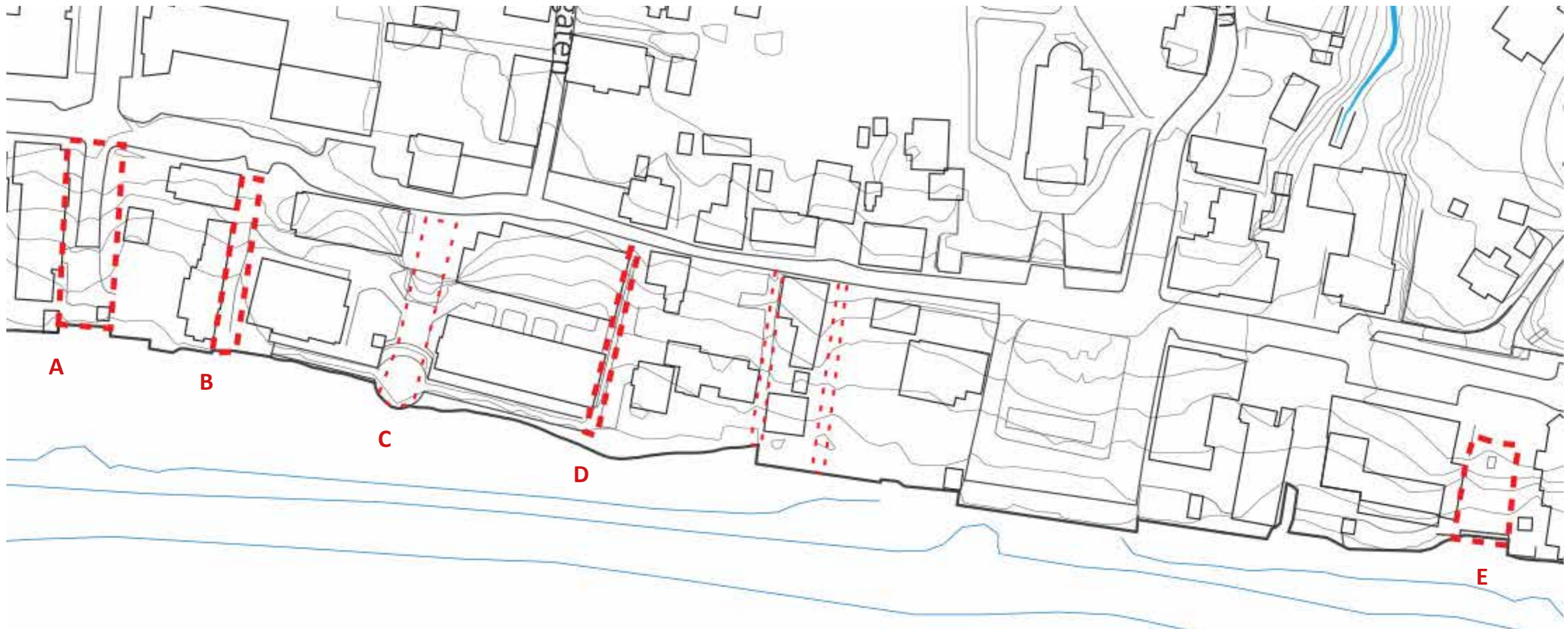
Svelviks branngater ble etablert som følge av en storbrann i 1887 og hadde som funksjon å bremse flammene i trehusbebyggelsen. Branngatene var gjerne beplantet for ytterligere å hindre gnister å fly fra ett hus til det neste og dannet åpne grønne kiler mellom Storgaten og strømmen.

Disse tverrgående gatene har potensiale til å bidra som urbane strukturerende elementer i sentrum og den samme topologien kan gjentas for å skape sammenheng og gjenkjennelse i en utvidelse av sen-trumsstrukturer i Svelvik.

Branngatene er offentlige rom og tilgjengeligheten for og aksepten for bruk av allmennheten må sikres ved regulering og utforming. Selv om deres opprinnelige funksjon er mindre aktuell med dagens brannvern, bærer de i seg en historisk fortelling om Svelviks utvikling som by.

Utfordringer

Gatene er snarere behandlet som restareal enn som allmenninger (Torgalmenningen i Bergen er også opprettet som branngate) Enkelte gater er blitt innlemmet i private hager og andre benyttes som inngangsareal eller uteplass. Felles for flere er at kontakten med Storgaten er brutt av parkeringsplasser. Branngatene har i dag ingen posisjon i Svelviks bybilde og mangler identitet i byborgernes bevissthet.

STRØMMEN SOM KRAFTKILDE

Branngate A ligger i fortsettelsen av Myhres gate og er den som best integreres i gatenettet for øvrig. Her er det mulig å kjøre helt ned til kant av strømmen.

Utfordringer: Den opprinnelige lindealleen har stadig tre trær tilbake i denne gatestubben, men asfaltering langs nytt boligbygg er klistret helt opp i stammen og det er skade på treet – dette bør snarest utbedres for å sikre trærnes vekstforhold og levetid. Privatparkering, innkjørsler og en lappet asfalt tilslører gatens offentlige identitet.

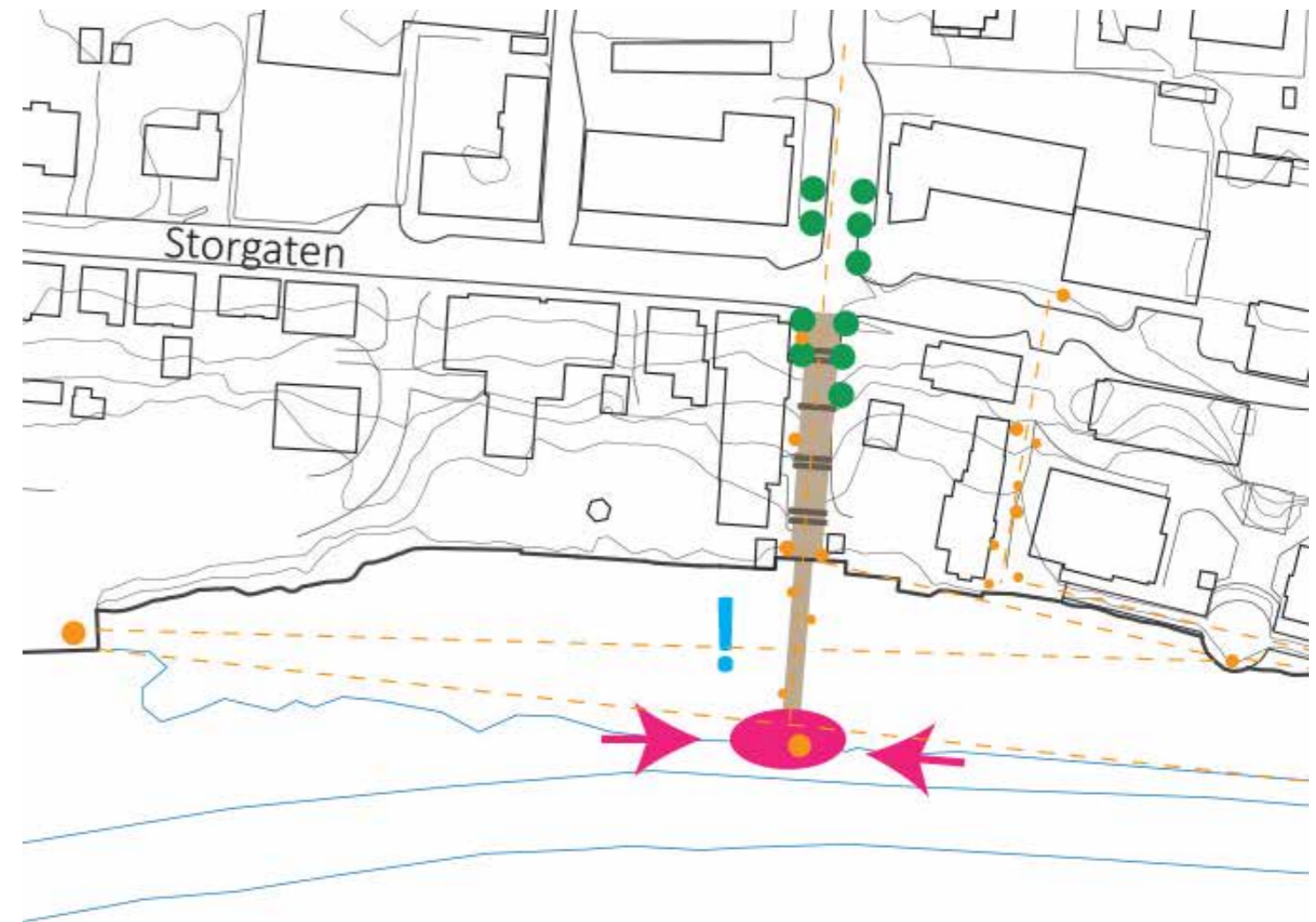
SETT ORD PÅ SVELVIK: Strømmen som kraftkilde

SETT STRØM PÅ SVELVIK: Forsterk tilgjengeligheten til strømmen ved å forlenge branngaten ut over vannet i en pir. Her er det mulig å oppleve strømmens kraft på nært hold. Endepunkt for piren kan bygges opp i en kraftig bastion – denne bastionen ligger ut i strømmen og kan med fordel benyttes som inntakspunkt for tidevannskraft. I et samarbeid med fagmiljø kan bastionen fungere som inntakssted og gi mulighet for uttesting av ulike type turbiner oa. Muligheten til å kjøre ned til vannet gir lettere tilgang med utstyr.

SETT LYS PÅ SVELVIK: lanterne ved kaikanten og på eventuell bastion – samt i vannet under pir slik at det er mulig å kikke ned på lysene

Synliggjør og sikre branngatens bredde. Legg enhetlig belegg (asfalt eller annet) i gatens bredde for å indikere hvor offentlig og privat areal grenser og forhindre at parkering flyter ut over tilmålt areal.

Forsterk gatens karakter av noe annet ved å felle inn elementer i belegget – stål, tre, glass – som ytterligere kan inneholde spor av historisk informasjon eller karakter.

DET GRØNNE MELLOMROM

Branngate B ligger mellom sentrumsskolen og skipperhuset og har god bredde i behold. Den gir tilgang til nybygget bryggeanlegg og er del av kystledstien.

Utfordringer: Øvre del av branngaten er innkjøring til sentrumsskoletomta og videre ned til sjøen ligger gaten som et udefinert restareal. Asfaltkanten avviser området som ubetydelig sideterreng og en utplassert søppelkasse forsterker inntrykket. Nedre del av branngaten, ved strømmen mangler avslutning og forbindelse videre til bryggekant.

SETT ORD PÅ SVELVIK: Skipperhuset, sjømannskonene, seilskutetiden

SETT LYS PÅ SVELVIK: Lanterne ved strømmen og punktbelysning i branngaten danner rom og synliggjør gaten om kvelden. Ved å fortsette belysningen på tvers av Storgaten skapes ny forbindelse i sentrumsstrukturen
Dagens asfaltklistrende avslutning mot bygg bør fortrinnsvis avløses av smågatesten, for å ta opp tematikken fra dagens gateutforming i et mindre (og mer fleksibelt) format.

Smågatesten som megler mellom asfalt og bygg kan fortsettes til å danne overgang mellom innkjøring og branngate – synliggjøre den opprinnelige rettlinjede struktur og skape et inviterende mellomrom hvor det er plass for belysning og søppelkasse

Branngaten videre ned mot strømmen kan forsterkes som grønt mellomrom med stram vegetasjon, i branngatenes opprinnelige tradisjon. Lave trekkerer skaper intim stemning og avgrensning uten å stjele himmellys fra boligbebyggelse. Her kan inspirasjon hentes fra kommunens frukthager – stramt espalierte epletrær vil gi branngaten struktur – blomstring og frukt.

Utbedring av branngatens avslutning mot strømmen – enkelt ved oppfylling av grus og jevn overgang til eksisterende tredekke – eller ved å fortsette tredekket på tvers av gaten. Derved dannes en liten plass her nede ved strømmen, med rom for en benk for opphold. Invitasjonen til opphold indikerer mer enn noe stedets egentlige offentlighet

SKOLETRAPPA

Branngate C løper som trappeanlegg gjennom skoletomta. Den bidrar med viktige offentlig rom. Trappeanlegget ender i en sirkulær plass og tredekke ved strømmen, med bryggekant av tre som strekker seg ut og danner kopling til branngatene på to sider. Denne passasjen er viktig, nettopp fordi den danner den eneste forbindelsen langs Svelviksstrømmen mellom to branngater. Bryggen utgjør del av kystledstien.

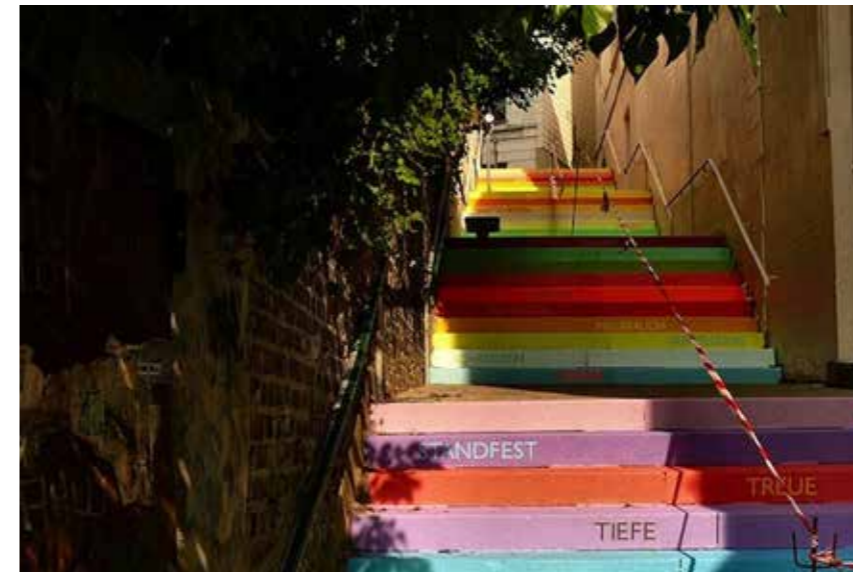
Utfordringer: En parkeringsplass skjuler denne forbindelsen fra Storgaten. Langs bryggekannten er det lite som inviterer til allmennhetens opphold i form av benker eller annet. I stedet har bryggen en heller privat karakter, noe som underbygges av at den ikke fortsettes ut mot tilliggende branngater. Mot sør (Gate B) avsluttes bryggen i et hull og mot nord (Gate D) avsluttes bryggen i underkant av en privat terrasse.

SETT ORD PÅ SVELVIK – skoletrappa – med blanke ark og fargestifter tel, Gjør trappa til en attraksjon og landemerke – sett fra strømmen og sett fra brygga – de mange trinnene danner lerret for gatekunst

SETT LYS PÅ SVELVIK: Lanterne i den buede bryggeplassen formidler sammenhengen mellom de to branngatene på hver side – og forteller at dette i likhet med dem er offentlig tilgjengelig.

Parkering langs Storgaten bør som prinsipp ikke danne forhindringer i forbindelseslinjene i sentrum. Om branngatene skal få posisjon i folks bevissthet må de frem fra skjul

Bryggekannten utstrekning mot tilliggende branngater bør utbedres – ved at trekket strekkes helt ut – eller ved annen oppfylling. Enkel møblering og belysningselementer inviterer til bruk og viser tilhørigheten til det offentlige rom.

KYSSESTIEN

Branngate D er delvis innlemmet i en privat hage, med gjerde midt igjennom den opprinnelige gangen. Resterende areal ligger som en smal sti langs bebyggelsen.

Utfordringer: Stien spises i det stille opp av ny inngangstrapp oppe ved Storgaten og av privat møblering lenger ned. Ved enden mot strømmen sklir den ut under en privat terrasse. Selv om stien er skiltet som del av kystledstien er det lite som inviterer til allmenn bruk.

SETT ORD PÅ SVELVIK: Bybrann og branngatenes funksjon

SETT LYS PÅ SVELVIK: lanterne ved enden av gata og på motstående side av strømmen, formidle forbindelse videre.

Hvis branngaten skal bevares må private tiltak bremses. Gjerne i samarbeid med boligeiere for å skape bruksområder for beboere så vel som passerende

Branngatens smale karakter bevares som passasje uten at det inviteres til opphold

Lite plasskrevende tiltak kan innebære grusing eller enkel hellelegging av stien

Belysningspunkter i likhet med øvrige branngater bidrar til å opprettholde allmenn identitet

Uavklarte gater: Det ligger ytterligere to historiske branngater mellom gate D og Kirkeparken, disse har uavklarte eiendomsforhold og inkluderes ikke her

DOKTORPARKEN

Branngate D har som den eneste av branngatene fått en parkmessig opparbeidelse, (Moparken, oppkalt etter Doktor Mo) med trappeadkomst, gressflate og avtrappet kant ned mot strømmen. To velvoksne trær innrammer adkomsten. Arealet på baksiden av Bjørnstad (Kivi) gir forbindelse langs strømmen videre til Snekkerbekkens utløp og over bro til Handelsgården og Kirkeparken.

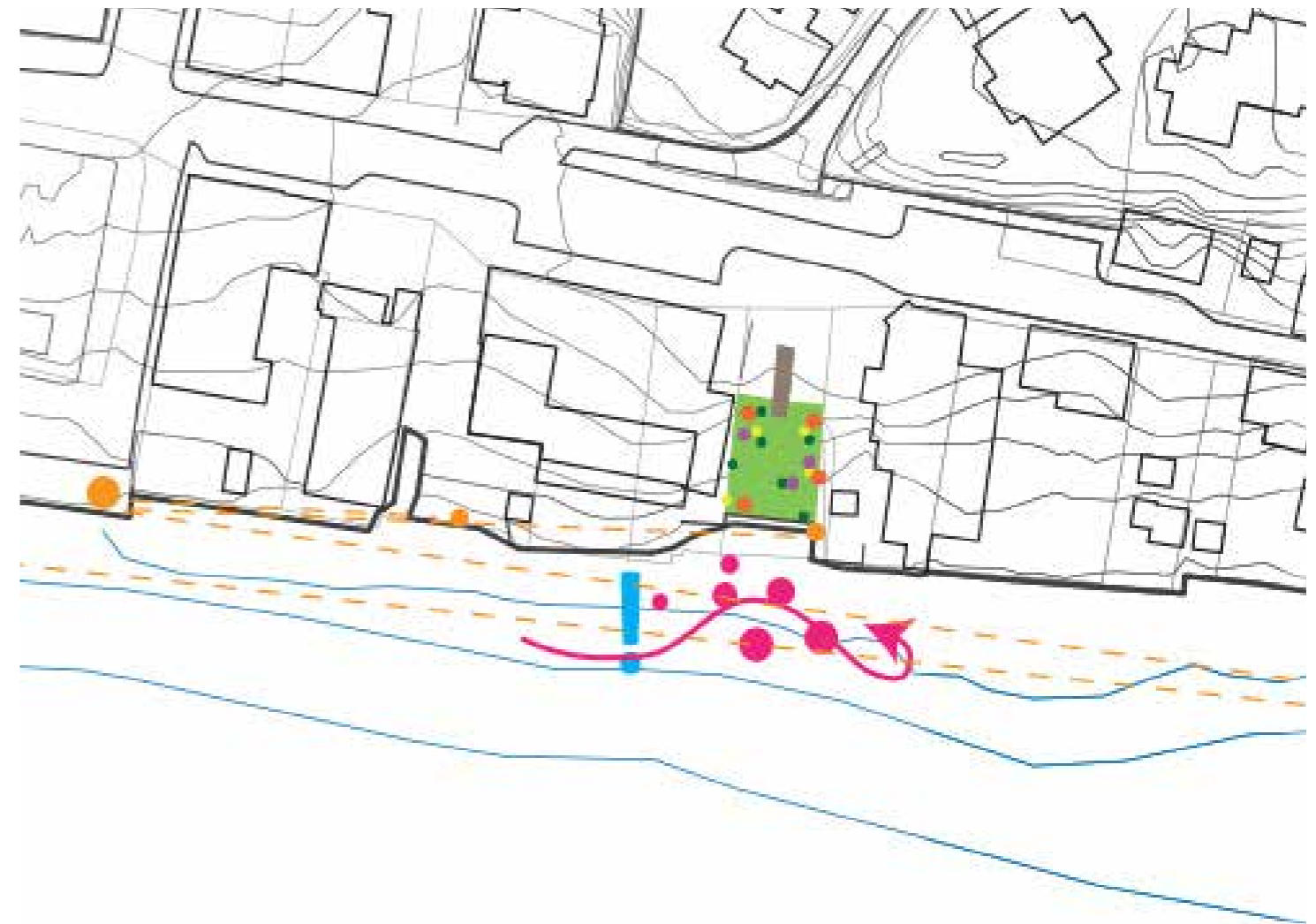
Utfordringer: Parkens trappeadkomst er igjen skjult av parkeringsplasser og parken på nedsiden av muren ligger avskåret fra Storgaten og sentrum. Parken mangler program som tiltrekker bruk

SETT ORD PÅ SVELVIK: Doktorparken, mitt skip er lastet med – legende planter fra fjern og nær. Snurrepiperier. Doktorsens park kan programmeres med vegetasjon – urter som forteller om medisinsk bruk, stauder som tiltrekker yrende insektliv, sommerfugler, humler og bier. Barn og unge kan bidra med insektkasser og fuglekasser

Alternativ møblering med et utendørs arbeids-/tegnebord gir mulighet for unge og gamle kunstnere til å fordype seg i former og farger på nært hold.

SETT STRØM PÅ SVELVIK: Parkens trappeavsatser ned mot strømmen legger til rette for installasjoner i vannet som kan ta opp i seg strømmens kraft og bevegelse. Hydrokinetiske skulpturer kan bidra til å gjøre parken synlig og attraktiv for besøkende fra lands og til vanns.

Parkering foran trappenedløp bør unngås for å gjøre adkomsten synlig. Alternativt begrense til kortvarig stopp for av-og påstigning

SNEKKERBEKKEN

Snekkerbekken strekker seg gjennom en ravnedal som på flere steder er fylt ut med masser i forbindelse med boligbygging. Tett vegetasjon holder delvis på massene men det kan se ut til at utfyllinger har tatt knekken på flere store trær og kan potensielt medføre ustabile masser etter hvert som røttene råtner vekk.

Vannet i Snekkerbekken kommer fra overflateavrenning og ligger i rør gjennom Brennadalene. Fra Kinogården og frem til Friborgbygget er det lagt en kulvert med rørgaten festet oppunder hvelvingen.

I regnvær renner bekken friskt gjennom Brennadalene med grunnvannstilsig fra omliggende nedbørsfelt og avrenning fra sidearealer.

Brennadalene deles av private eiendommer og kommunal grunn nede ved kinogården. Private grunneiere har til dels vedlikeholdt vegetasjonene rundt øvre del av dalsøkket ved rydding av kratt og slått av gress og urter. Lengre ned i dalen er bratte kanter – spesielt mot sør, utsatt for utrasing og til dels benyttet til fyllinger ved private utarbeider.

Dalbunnen er dekket av frodig vegetasjon, delvis stedege arter og dels arter som er spredt fra hager, blant annet via deponering av kompost.

Innløpet til kulverten er flott stensatt og bør ivaretas ved en eventuell ombygging av kinogården og tiliggende arealer.

Utfordringer: Bekkevannet er kontaminert av overvannsavrenning og overløp fra kloakk ved større regnhendelser. Ukontrollerte påslipp fra naboeiendommer bidrar med ukjent innhold. Variasjon i vannmengde vil kunne grave i de leirholdige massene og endre bekkeløpet.

VEGETASJONSSTRATEGI

Muligheter:

Brennadalen danner en (blå-)grønn forbindelse mellom sentrum og nytt adkomstpunkt og parkering i øst. En gangstiforbindelse her er både en snarvei og en attraktiv turvei som kan knytte sentrum til omliggende tur- og boligområder vest i Tømmeråsen. Ved å pleie og videreutvikle dalens frodige karakter kan den fremstå som en alternativ og spennende parkskogopplevelse – både med og uten vann i dalbunnen.

Tre- og busksjikt:

Rydde i vegetasjonen: bevare større trær og et utvalg arter av forskjellig alder for å sikre en langsiktig utskifting og trygging av kantsonene.

Tilfør arter for årstidsvariasjon og habitat: for eksempel fuglekirsebær og hassel i de mer «ville partier» og slå til med magnolia, vårkornell og vingenøtt på klimatisk beskyttede lysninger og mer opparbeidede små plasser. – En «botanisk vandring» som gjerne kan reflektere Svelviks internasjonale historie med skip fra hele verden – en ny art og høytidelig planting hvert år. Men det er viktig å sikre at valgte arter ikke er spredningsvillige – invasive, spesielt i tilknytning til vann.

Feltsjikt:

Til krig mot svartelista: spesielt canadagulis er på fremmars og bør stoppes før dalbunnen er tatt over. Andre arter som har spredt seg fra hagene bør sjekkes og følges opp. Eksempelvis er praktmarikåpe som fortrenger stedlige arter og spesielt spres i forbindelse med vannløp. Eksisterende urtebestander bør vurderes, Store bregner danner eksempelvis flotte elementer. Andre stedege arter kan også bevares og slippes frem i større bestander. Villig voksende og robust i et anlegg med lav vedlikeholdsgrad.

Bunnsjikt:

Rydding av stiareal og enkelte mindre plasser/lysninger i dalbunnen gir over tid forrang til gressarter og lave urter. Rydding av stein og kvist, og pakking ved gjentatt bruk og skjøtsel legger opp til enkel maskinell vedlikehold.

Clethra alnifolia, Konvallbusk.
Tilfører sen blomstring, duft og høstfarger.

Aupatorium purpureum, hjørtetrøst. Passer flott inn i en naturalistisk beplantning

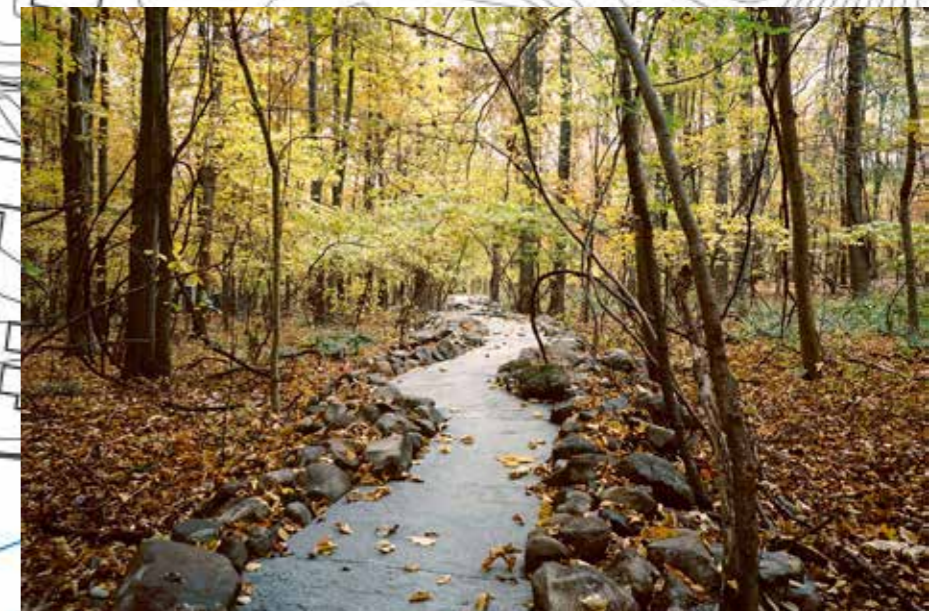
TILGJENGELIGHET

Den bratte starten av stiforløpet innebærer behovet for en trappeadkomst ned i dalbunnen fra Søndre Brennagate. Likeledes kan ytterligere en trapp føres ned fra Lindeveien, hvor det ser ut til å være et smalt mellomrom mellom eiendomsgrenser mot dalen. I tillegg er det allerede i dag en trappeforbindelse mellom museet og dalen/Kinogården. Tilgjengelighet for alle til parkdraget må tilrettelegges fra nedre del ved kinogården, med mulighet for møte- og snuplass i øvre del.

Belysning er viktig for å sikre tilgjengelighet og trygg bruk. Både på grunn av tett vegetasjon men også for å utvide sesongen for bruk og passasje gjennom dalen. Belysningsarmaturer må begrense spredningen av lys slik at det ikke lyssetter trekroner og (evt.) bekkeløp og forstyrrer viktige habitatområder. Det er først og fremst sti og ansiktshøyde som belyses. Effektbelysning av eksempelvis enkelttrær har mindre i slik en type parkskog å gjøre. Området rett bak kinogården derimot kan for eksempel få en belysning for å vise start- og målpunkt.

Stien kan opparbeides som plankesti med et enkelt tredekke, ført frem på lave påler som lar stien flyte gjennom og over det grønne.

Alternativt vil det være mulig å legge en kokosmatte/geotekstil, stiftet fast i omliggende terreng som kan skiftes og utbedres punktvis etter behov, for eksempel etter større regnskyll eller slitasje. Matten blir en lett intervensjon som senere, for eksempel etter større bekkeåpningsinngrep kan erstattes av mer permanente løsninger.

ATTRAKSJONSVERDIER

Dalens grønne villniss og jungelaktige uttrykk er i seg selv en attraksjonsverdi som skiller seg fra Svelviks øvrige parker. Blomstring, dufter, fugleliv og lyder vil også trekke til seg oppdagelsesreisende i alle aldre.

Som ytterlige elementer bør det i det grønne tilbys enkelte sitteplasser, for hvilepauser, lyttepauser og ettertanke. Noen vil foretrekke en benk. Andre en spennende utsiktsplattform i et tre. Et piknikbord kan være utfluktsmål og tegnebord. Benk for kreative snekkere

Som enda et ytterligere ledd kan kunst og landart elementer tilføre overraskelser og opplevelser for dem som kikker etter.

Med hensyn til årstidsvariasjoner og bruk bør trappeløp i øvre deler sannsynlig stenges ved snø, men dalbunnen kan stadig brukes som turområde, for stifinnere i nysnø og for opplevelsen av frost i fuktig grenverk.

BEKKEÅPNING

En gjenåpning av snekkerbekken bør planlegges som del av en langsiktig VA utbedring for å sikre at vannet holder tilstrekkelig kvalitet.

Ved planlagt fornying av avløpssystem, og nye rør i omkringliggende områder kan overvann fra tak og plasser føres til bekkeløpet som en del av overvannstrategi for Svelvik.

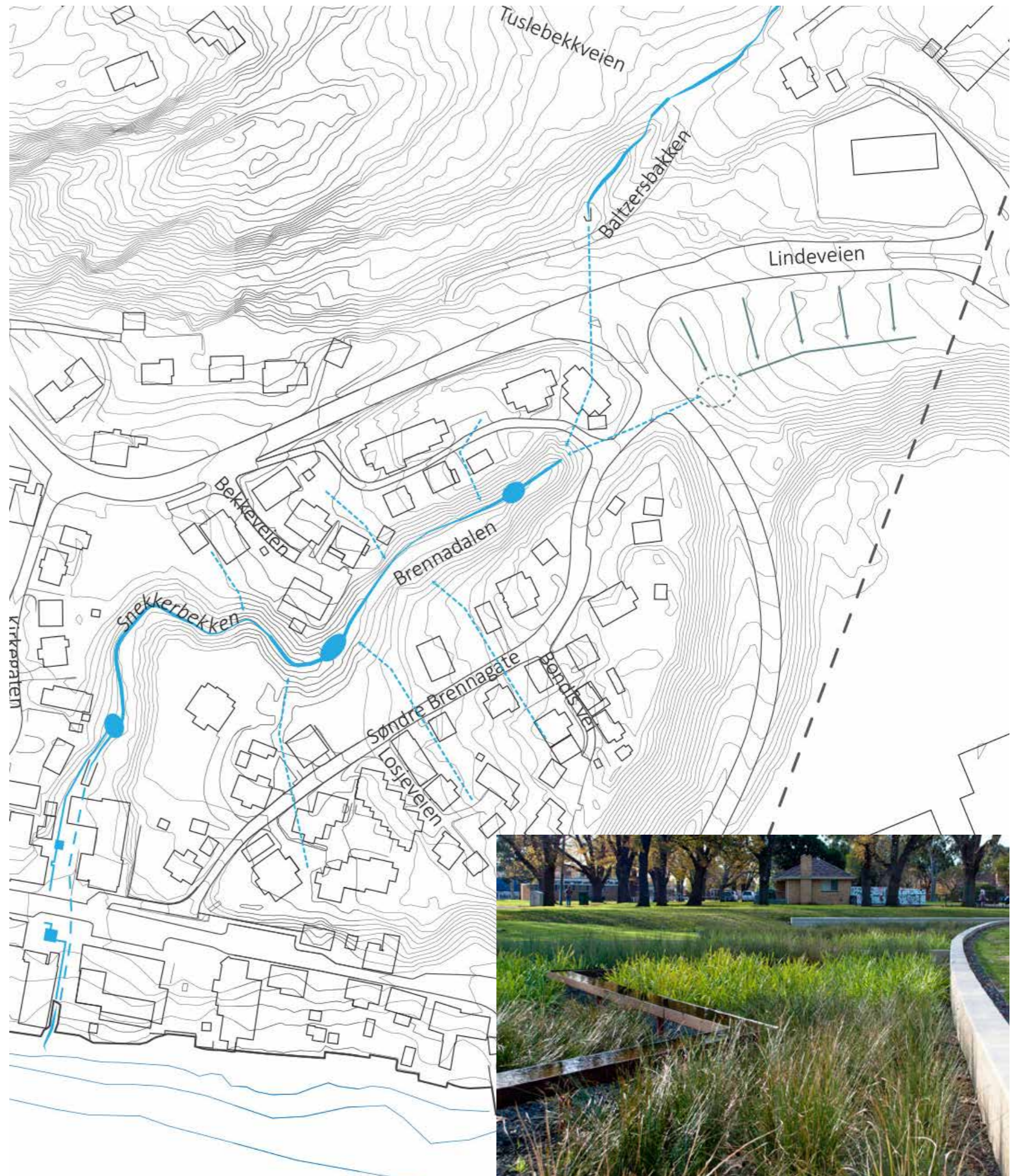
Ved en opparbeiding av parkeringsplass langs Lindeveien bør avrenning fra tette flater først sedimenteres for å fjerne olje/asfalt/dekk partikler før vannet ledes til bekkeløpet

Bekkedalen bør utbedres med enkelte fordrøyningssoner hvor vannet kan bremses ved større nedbørshendelser for å forhindre flom, og dessuten bidra med varierende vannstand langs bekkeløpet med den variasjon i uttrykk, biotop og habitat som det medfører.

Bekkens forløp gjennom dagens kulvert bør vurderes i sammenheng med en eventuell ombygging eller nybygging av Kinogården og Friborgbygget/S55. Hvorvidt (deler av) kulverten åpnes eller begrenset del av bekkvannet føres på overflaten – avhenger av planene for disse byggene og plassdannelsen imellom – samt mulig vannføring ved en rehabilitert bekk.

Det vil være lite bærekraftig å etterligne et bekkeløp ved hjelp av drikkevann, da bør et anlegg heller inngå som del av en helhetlig overvannstrategi og avrenning fra sentrumstak i Svelvik.

Om mulig vil vann kunne danne en synlig forbindelse mellom Kinogården og Friborgbygget og deres publikumsrettede funksjoner og bidra til å skape et nytt tverrgående plassrom i Svelvik sentrum, som en parallell og aktiv nabo til Kirkeparken og Brygga.

Flom i Snekkerbekken, 1939.

GJESTEBRYGGER

REVITALISERE SUNDSTEDET

Det er ønske om tilretteleggelse av gjestebrygger i Svelvik sentrum, for kortere opphold og gjerne impulsive besøk til sentrum.

Svelvik havn hører under Drammen havnevesen og havnestyre. Fra Svelvikstrømmen og sørover er havnen som regel åpen hele året. I vintermånedene kan det ved sterk nordlig vind være atskillig dravis i Svelvikstrømmen som følge av isbryting i Drammensfjorden. Kraften i tidevannsvariasjon og isdrev vinterstid gjør det utfordrende å etablere faste bryggeanlegg her på den smaleste del av sundet.

Langs kirkeparken ligger Dampskipsbrygga, det tidligere fergeleiet for Svelviksfergen. Utenfor Bjørnstad/Kiwibyget lå dessuten tidligere Nøkkenbrygga, og det opprinnelige Sundstedet frem til fergeleiet ble flyttet lengre nord.

En langsgående flytebrygge vil kunne forankres i Dampskipskaia så vel som i det gamle fergekaianlegget. Plasseringen gir kort vei til sentrale byrom med kro, butikk, mulig fremtidig informasjonssenter og bibliotek. Gatestubben ned langs Snekerbekken gir tilgang for bil ved behov og med en mulig fremtidig åpning av kulverten vil område by på gode byromskvaliteter.

En mulighet ved utvidelse forbi Doktorparken kan være å skape et lite indre sikkert basseng her ved det eksisterende trappeanlegget. Bryggeanlegget vil bidra til en styrket forbindelse mellom Doktorparken og Kirkeparken/Brygga.

Flere seksjoner kan kobles sammen slik at det er mulig med utvidelse. Bryggen forankres med betonganker og kjetting til forankringsbøyer.

Om det vil være nødvendig å fjerne bryggeanlegget i kortere eller lengre perioder kan det slepes. Et mulig scenario vil være at bryggeseksjonene fortøyes på utsiden av eksisterende marina i Svelvik Nord og slik bidrar som ekstra sikring.

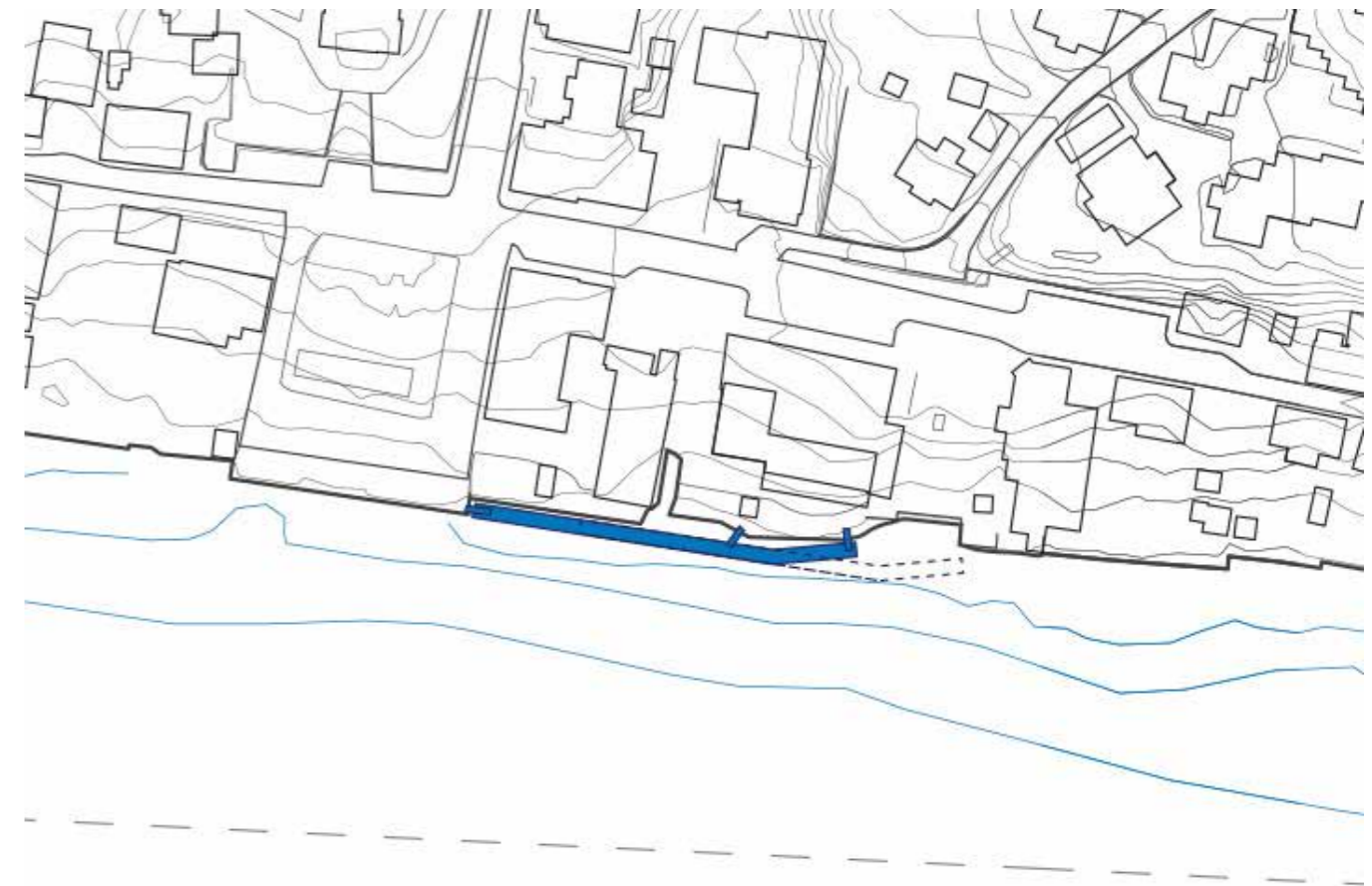
Dette som innspill til videre drøftelse med Drammen havnevesen og kystverket.

Svelvik vender baksiden ut mot strømmen. Med ny utbygging og mulighet for gjestebrygger vil det gamle sundstedet atter kunne bli en landingsplass og inviterende adkomst til Svelvik.

Havnegården i Arendal, betong flytebrygge med landgang

HELBETONG FLYTEBRYGGE TYPE SF 1500 serien

SF 1500

SF 1500 seriens anvendelsesområde er store havner i mer utsatte områder, der kravene til fribord, styrke, stabilitet og bæreevne er høye. Fribord for SF 1500 serien ca. 0.8m, ubelastet.

Stor bæreevne og høy styrke gjør serien velgenet som flytekai til fergeleie, fiskerihavner og store yachthavner.

SF Pontona har levert flytende hus, flytende hotell, flytende tankpontonger, både for drivstoff og septik og flere andre spesielle flytende anlegg ved bruk av SF 1500 serien.

Lengde:	10, 12, 15, 20, 25m
Høyde:	1,50m
Bredde uten fenderlist:	4,00, 5,00, 6,00m
Bredde med fenderlist:	4,25, 5,25, 6,25m
Fribordshøyde ubelastet:	ca. 0,8m
Bæreevne:	770kg/m ²
Innstøpningsdetaljer:	Rustfritt
Kopling:	W400

PRODUKTEKSEMPEL:

VIDERE INNSPILL

UTSIKTEN

Det er vanskelig å ikke la seg sjarmere og inspirere av Svelviks sentrum, og stedets historie. Og i idearbeidet med parken, bekken og gatene er det umulig å ikke se videre og gjøre seg tanker om de som ligger bortenfor prosjektets avgrensning. Et par nevnes her

Svelviksryggen har historisk delt Svelvik i to, der den steile ryggen tvang veien rundt og ut langs det smale sundet. Der ryggen tidligere delte sentrum i to – er det nå etter årtier med uttak av grusmasser snarere tomrommet som skaper avstand. Fergeveien og flatene ned til fergeleiet, over Lallaparken og til parkeringene foran handelssentrene fremstår uendelige, bilbaserte og fullstendig frakoplet fra det historiske sentrum. Denne opplevelsen styrkes av den siste rest av morenen, med sin bratte skråning rett ned i det asfalterte restarealet ved bussholdeplassen.

UTSIKTEN – innseilingen, gjøre noe ut av den mørke og bratte kanten, en sti, et mål og en utsikt

- Utsikten – fra toppen av skråningen er det utsikt over innseilingen til Svelvikstrømmen – og over sundet til den andre halvdel av morenen
- Den harde kollisjonen mellom skrent og asfalt kan avhjelpes ved å la trær mediere høyde mellom flate og skråning,
- Et beplantet/gresslagt sideareal kan gi plass til en sittebenk, og omdanne dette første og siste møtet før ferga fra restareal og bakside til noe
- Trappetrinn i skråningen vekker nysgjerrighet og oppdagertrang
- Et platå eller oppbygget utsikt på toppen er attraksjon med fritt utsyn over strømmen, landskapet og sentrum

Kanskje neste gang man kommer med ferga så stopper man opp, heller enn å kjøre rett opp fergeveien?

STORGATEN

- Innfartsvei eller bygate?
- Stramme opp gateprofilen og ikke la byen løse seg opp i en parkeringsplass
- Ta opp igjen Lensmann Ringdals treplantingsselskap og bruk alletrær til å skape en mindre skala langs gaten og til å tydeliggjøre hovedforbindelsen nord sør
- På vestsiden kan en dobbelrekke danne en lavere kronetunnel som oppmuntrer bevegelse til fots og sykkel.
- Rydd opp i trafikkbildet, slik at ikke kryss og bussholdeplass ligger samme sted og skaper behov for unødig bred veiprofil. Krysset flyter lett ut i en «vei-overalt-plass»

UTBYGGING OG BRYGGEANLEGG

- Bukta og begge endene
- Med et ønske om at beboere og besøkende skal bruke tid i sentrum må opplevelsen utenfor bilen og kjøpesenteret friste til opphold og til bevegelse til fots.
- Bevaring av eksisterende gatestrukturer og bygg bør inngå i helheten og ikke bli liggende som baksider og restarealer i en innadvendt utbygging.
- Mens Storgatas historiske løp langs bukta er sperret av nybygde garasjeanlegg som vender ryggen mot byen, er bryggekanalen privat og utilgjengelig. En videre utbygging langs Svelviks gamle havn bør sikre offentlighetens tilgang til bukta, på tvers som med branngatene i sentrum og på langs hvor det bygges nytt.

Storgaten fremstår som innfartsvei heller enn sentrumsgate

Bryggetorget flyter ut fra private garasjer til offentlige parkeringsplasser til hovedgate og videre til neste parkeringsplass. .

Brygga er effektivt sperret

Opprinnelig gateparti i Industrigaten

LALLAPARKEN

- Gi parken program og ryggdekning - variasjon i høyde – Bytreet
- I de store åpne vei- og fergekaiomgivelsene fremstår Lallaparken som en grønnere fortsettelse av det samme. Den blir monoton selv om den har beplantning og møbleringselementer.
- Parken kan få karakter ved hjelp av variasjon i høyder – enkle tregrupper kan gi romlighet
- Buskfelt som mildner den avvisende hekken mot ny bebyggelse og som samtidig kan gi rygg-dekning og invitere til opphold
- Her er det plass til å plante trær som kan vokse opp og danne bytrær av voksen skala – etter hvert som området rundt bygges ut

HALLEN

- Utforsk konstruksjonens muligheter
- De store lagringshallene vest for Storgaten har stort potensiale som overdekkede aktivitets-arealer. I det minste deler av strukturene bør beholdes.
- En utendørs- overdekket scene, et sted å henge kiter til tørks, et skateanlegg, et verksted, en utendørs gymsal, en mulighetsarena
- Gjeninnføre Svelviks status som vinterhavn – festival på tiden av året når resten av landets festivaler er nedsnødd og innefrosset

Kaldt lageret i Svelvik

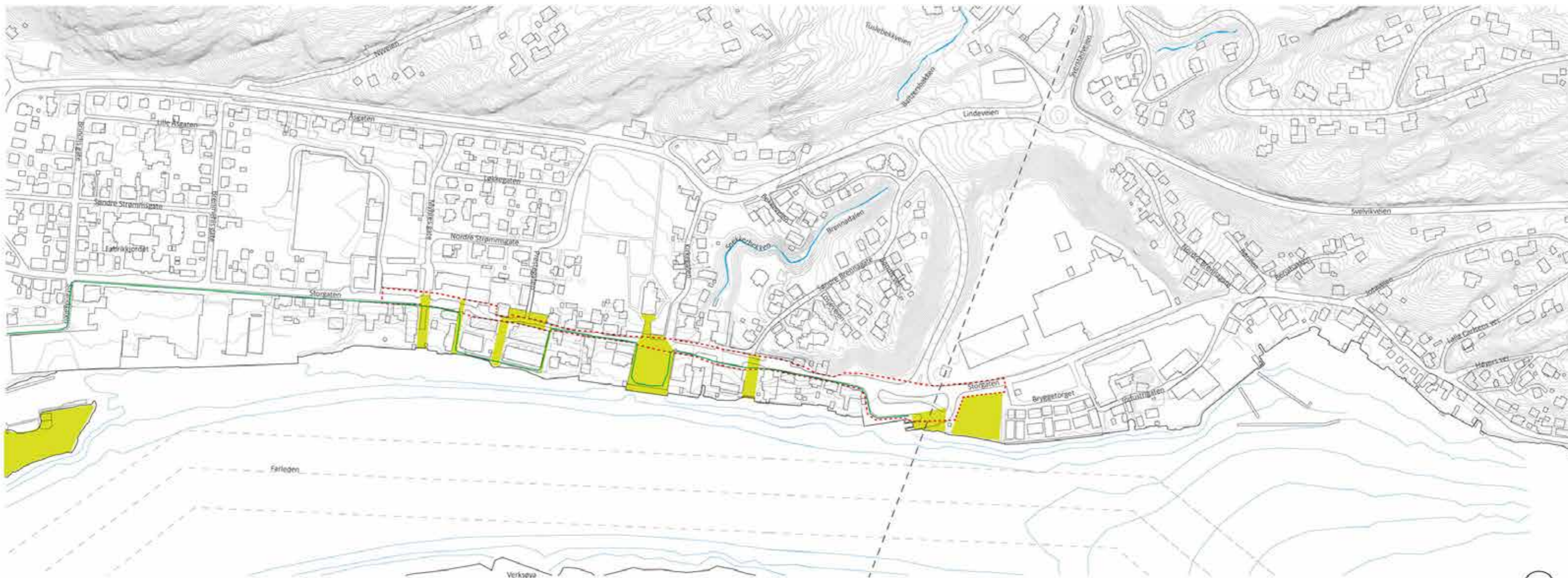
Overbygget flerbrukshall og skateareal i Nørrebro parken, København

Tidligere verkstedhall gjenoppstått som overbygget park og byrom i nytbygget boligområde. Helårsbruk og aktivitet hele døgnet. Ile de Nantes, Frankrike

BYROM

ØNSKE OM STERKERE SAMMENHENG I SENTRUM

De to delene av Svelvik som Eier beskrev er stadig temmelig forskjellige.

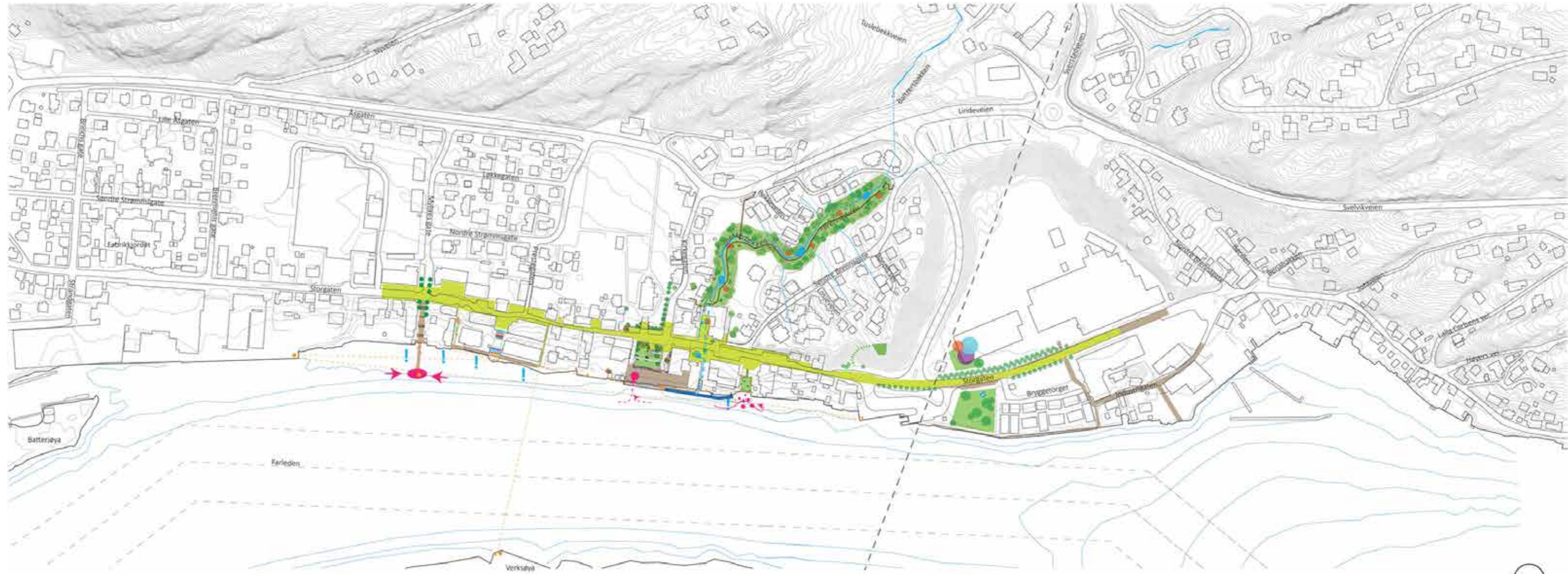
Der Svelvikryggen tidligere delte sentrum i to fungerer det nå utgravde sandtaket som skille. De brede veisystemene og store flatene virker utflytende og skiller restene av det gamle Svelvik fra dagens historiske sentrum.

Arealet for sentrumsformål har spredt seg sørover med utbygging av industri og kommuneadministrasjon. Med Lindeveien som ny hovedforbindelse mellom skole og arbeidsplasser i sør og kjøpesenter og buss/ferge/parkering i nord blir sentrumskjernen isolert/omgått.

Sentrumsplanene definerer systemet av offentlige rom som "fergeområdet / Lalla-parken, nye Rådhusplassen, Torvet-Kirken-Skipskaia, knutepunktene mellom Storgaten/branngatene, Storgaten/Prestegaten, kyststien og havneområdene inkludert Batteriøya. Storgaten sammen med en delvis sammenhengende sjøfront strekker seg i hele planens lengde og binder disse rommene sammen".

BYROM

IDEER ER LETTE Å HA NÅR MAN VET HVA DE SKAL GJØRE

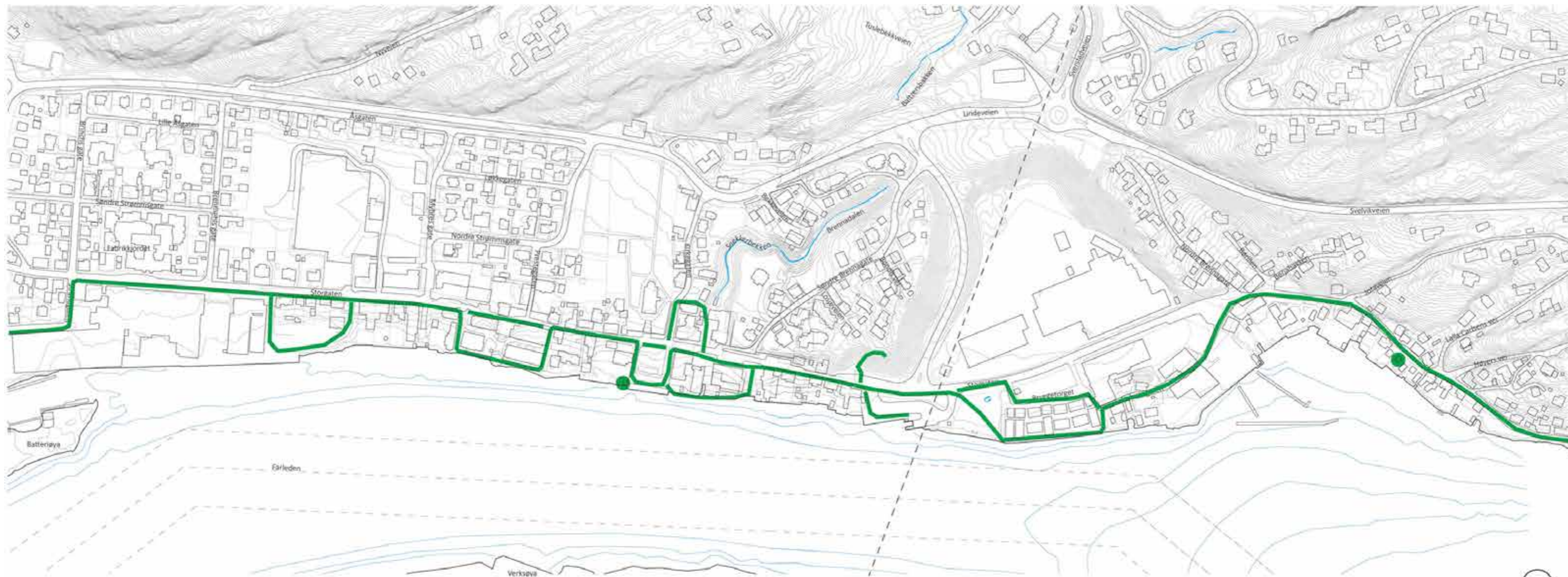
Storgaten i Svelvik er byens viktigste offentlige rom. Ikke alene som forbindelseslinje mellom de ulike mindre plasser og aktiviteter, men som den største aktivitetsflaten i seg selv. Det er denne aktivitetsflaten som må få hovedtyngden av oppmerksomheten i programmeringen av Svelvik sentrum. Tyngdepunktet ved Kirkeparken - Torget - omfatter også dagens Åge Bryhns plass og en tilflytting av kommunale publikumstjenester i dette punktet vil bidra til økt bruk av Storgaten. Både for trafikkanter og forgjengere.

Attraksjonen for fotgjengere ligger i stor grad i tilstedeværelsen av andre som beveger seg til fots. Muligheten for å møtes tilfeldig med kjente, muligheten til å se og å bli sett er det urbane livs sterkeste trekkplaster. Programmeringen av plassrommene og møtepunktene blir dermed viktige for å tiltrekke seg oppmerksomhet og besøk. Som sådan kan branngater og parker strategisk ses på som attraksjonspunkter med det formål å tiltrekke seg brukere av Storgaten. - For derigjennom å opprettholde handel og livlighet i bykjernen og øke villigheten til å sette fra seg bilen.

Muligheter oppsummert

- Storgaten som samlende offentlig rom
- Bruk branngatene til å binde sammen sentrum og gi stedet nye fortellinger
- Bruk strømmen som attraksjon
- Bruk strømmen som energikilde
- Gi kirkeparken tydelig program
- Skap ny forbindelse og attraksjon i Brennadalen
- Oppdag nye byrom i sentrum
- Åpne byen mot strømmen – skap fasader, mal bakvegger, og trapper, sett lys på byen
- Moreneryggen – ikke som barriere men som attraksjon

KYSTVEIEN VIDERE

Kyststien fortsetter i dag over til Hurum og nordover. En målsetning må være å gjøre Svelvik til et attraktivt utgangspunkt for vandring langs kyststien – sørover til Berger og med fergetrakt til Hurumlandet.

Svelvik bør ta kyststien videre – og formidle kystveien – den naturskjønne og opplevelsesrike kulturruten langs kysten – fra Drammen – til Svelvik – til Berger – og tilbake til Drammen – eller over til Hurum – og tilbake til Drammen /Oslo

Overnatting i kyststihytter – eller etromshotell på brygga, bevertning på Vertshus, oppdagelsesferd gjennom Svelvik og kunstvandring på Berger

En destinasjon for voksne og unge voksne – med bil eller båt og travle hverdager med behov for å kople av i helger, uten motorvei og lange avstander. Med interesse for kunst, gatekunst, ny energiteknologi, kystkultur, landskap, botanikk, geologi, kiting, drageflyvning, vandreturer.

Og kanskje velger de å etablere seg i Svelvik.